

četvrtak, 12.02.2004.

[Otvorena sednica]

[Optuženi je ušao u sudnicu]

... Početak u 09.15h

SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

Izvolite sjesti.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodo tajnice, najavite predmet, molim.

GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Predmet IT-00-39-T, *Tužitelj protiv Momčila Krajišnika*.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodo tajnice.

Dobro jutro svima u sudnici, a ne bih smio zaboraviti ni one koji se nalaze neposredno izvan sudnice a bez čije pomoći ne bismo mogli raditi na ovome suđenju.

Prije svega bih htio stranama u postupku objaviti odluku Vijeća po podnesku kojega je podnijela Obrana, podnesku koji je za cilj imao isključenje svjedočenja gospodina Deronjića i/ili odlaganje tog svjedočenja dok ne bude izrečena gospodinu Deronjiću kazna. Vijeće je shvatilo da je prvi dio podneska povučen, tako da na njemu Obrana više ne inzistira, i ja sam potvrdio, zapravo, sebi da se Vijeće ograničilo na drugi dio toga podneska.

Vijeće će u pisanom obliku kasnije iznijeti obrazloženje odluke, a to obrazloženje će biti mjerodavno. No, prije svega, ja ću dati objema stranama uvid u stvari koje su zapravo dovele do odluke Vijeća.

Prvo, Vijeće je svjesno postojanja sporazuma o izjašnjavanju o krivici; mi smo ga proučili, kao i činjeničnu osnovu koja je uz to priložena. U načelu,

1 Vijeće očekuje da svaki svjedok položi zakletvu i da tu zakletvu shvati jako  
2 ozbiljno. Vijeće nije pronašlo nikakvu pravnu zapreku da sasluša svjedočenje  
3 gospodina Deronjića prije izricanja kazne koja će mu biti izrečena. Vijeće je  
4 ipak... Vijeće očekuje da će gospodin Deronjić izvršiti svoju obvezu koja je  
5 navedena u sporazumu izjašnjavanja o krivici, i to tako što će svjedočiti  
6 istinito. Vijeće je također svjesno da svjedok kojemu još nije izrečena kazna  
7 može krivo protumačiti svoju obvezu, te da može doći u kušnju da svjedoči na taj  
8 način da na neki način zadovolji svoju želju da zadovolji tužitelja, kako bi  
9 poboljšao svoj položaj u toku postupka o izricanju kazne.

10 Vijeće također je uzelo u razmatranje i smatra da će gospodin Deronjić  
11 svakako biti svjestan rizika da bi svaki odgovor koji nije u potpunosti istinit  
12 potencijalno mogao imati negativan učinak na taj postupak, te da upravo zbog te  
13 svijesti, zbog te spoznaje, neće doći do odmicanja od istine.

14 Vijeće je također razmotrilo situaciju prije izricanja kazne i nakon  
15 toga, te smatra da takva situacija ne stvara crno-bijelu sliku. Isto tako, nakon  
16 izricanja kazne može doći do psiholoških mehanizama koji bi mogli navesti  
17 svjedoka da adaptira svoje svjedočenje koje bi bilo bilo povoljno, bilo  
18 nepovoljno po optuženoga.

19 U ovome slučaju, kao profesionalni suci /nerazgovetno/, a ne porota.  
20 Iako profesionalno Vijeće nije nepogrešivo, njegovo profesionalno iskustvo može  
21 pomoći da se ne navede na krivi trag od strane bilo kojega svjedoka, ukoliko bi  
22 svjedok pokušao Vijeće navesti na krivi trag.

23 Sadašnja situacija svakako navodi Vijeće da vrlo pažljivo vrednuje  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 svjedočenje koje će čuti. Na primjer, Vijeće će više biti usredotočeno na  
2 potkrepu drugim dokazima. I, na kraju, Vijeće će svoj zadatak kontrole  
3 saslušavanja ovoga svjedoka shvatiti čak i ozbiljnije nego što to obično radi.

4 Dakle, ovo je samo uvid u stavove koji su Vijeće naveli na donošenje  
5 ovakve odluke.

6 Mi smo obaviješteni da jedna osoba, koliko ja shvaćam, odnosno odvjetnik  
7 gospodina Deronjića želi se obratiti Sudu prije nego što gospodin Deronjić bude  
8 pozvan u sudnicu. Je li tako?

9 G. HARMON: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Tako je, to je  
10 točno. Mogu li ja samo predstaviti gospodina Stephena Margettsa, koji je član  
11 Tužiteljskog tima. Ja sam Mark Harmon, a s nama je gospođa Javier koja je naša  
12 referentica za predmet.

13 Mene su gospodin Deronjić i njegov odvjetnik obavijestili da gospodin  
14 Deronjić zahtijeva prisutnost advokata za vrijeme svjedočenja, i ja samo  
15 prenosim tu poruku vama, časni suci.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

17 G. HARMON: [simultani prevod] Hvala.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja sam shvatio da je odvjetnik gospodina  
19 Deronjića već zauzeo svoje mjesto u sudnici, ali Vijeće smatra da bi bilo  
20 adekvatno da se najprije sasluša njegov zahtjev, pa da onda donesemo odluku u  
21 vezi s tim hoće li se njegov zahtjev odobriti ili ne.

22 Gospođu poslužiteljice, odvjetnik se zove?

23 G. HARMON: [simultani prevod] Gospodin Slobodan Cvijetić.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, uvedite gospodina Cvijetića.

1 Dobro jutro. Molim Vas, predstavite se.

2 G. CVIJETIĆ: Dobro jutro, časni Sude. Ja sam advokat Slobodan Cvijetić,  
3 branilac sam gospodina Miroslava Deronjića, koji će u ovom postupku biti  
4 saslušan kao svjedok. Moje je prisustvo na današnjem suđenju rezultat i njegovog  
5 prava, a i izražene volje da ja prisustvujem njegovom ispitivanju. Upoznat sam  
6 sa svojim pravima, a to je da mogu da intervenišem isključivo o pravnim  
7 pitanjima, ali ne i o činjeničnim.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala. Gospodine Cvijetiću, kažete da  
9 ste Vi ovdje zato što gospodin Deronjić ima takvo pravo. Možete li nam kazati  
10 gdje je to pravo formulirano? Odnosno, gdje je izrečeno to pravo?

11 G. CVIJETIĆ: Mislim da -

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Bilo u pravilu ili u nekom pravnom  
13 tekstu.

14 G. CVIJETIĆ: Ja se izvinjavam što sam počeo prije nego što ste Vi  
15 završili. Mislim da u Pravilniku o postupku i dokazima, ovaj, stoji da a... u  
16 slučaju da optuženi biva saslušan kao svjedok, ima pravo da traži da njegovom  
17 ispitivanju prisustvuje i njegov branilac.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete li mi pomoći i kazati mi koje je  
19 to pravilo? Odnosno, ako mi bilo koja strana u postupku može pomoći.

20 G. CVIJETIĆ: Ja trenutno nemam pravilo. Jedino tam' da sjednem da nađem,  
21 ali. To pravo ni... nij... Ja se izvinjavam. To pravo nije bilo sporno u njegovim  
22 dosadašnjim, ovaj, ispitivanjima, pa ne znam sad, ovaj... da vidimo to, da  
23 raščistimo.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine Cvijetiću, ovo Vijeće će  
25 saslušati Vaš zahtjev i, budući da kažete da to postoji u pravilima, mi bismo  
26 htjeli znati gdje je to u pravilima.

27 Gospodo tajnice, ako imate još jedan primjerak Pravilnika... odnosno,  
28 imamo li Pravilnik na B/H/S-u? Ili, govorite li, odnosno razumijete li engleski

29

30

1 ili francuski?

2 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ja ću u...uzeti svoju torbu, pa ćemo pokušati to  
3 da nađemo u pravilima. Imam ja n... znam ja akte Tribunala na B/H/S-u.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, naravno, Vi možete pogledati verziju  
5 Pravilnika na B/H/S-u. No, ukoliko bi strane u postupku mogle pomoći Vijeću... /.../  
6 Izvolite, gospodine Cvijetiću.

7 G. CVIJETIĆ: Pa, evo, časni Sude, ja sam sad trenutno, na brzinu,  
8 pronašao među pravima optuženog u članu 21 Statuta stoje, između ostalog, i  
9 prava u kojima mogu njegova prava biti zaštićena. Znači, ja to njegovo pravo  
10 izvodim iz člana 21 Statuta, između ostalog, nisu... Sad sam na brzinu samo našao  
11 to, m... ne znam gde bih još mogao da pronađem.

12 Recimo, da ne bude primoran da svjedoči protiv sebe niti da prizna  
13 krivicu. Ja moram da vodim o /sic/ tim njegovim pravima i da ne budu ugrožena u  
14 trenutku dok svjedoči u ovom postupku. I mogu da intervenišem ako ta njegova  
15 prava budu ugrožena u ovom trenutku i prilikom ovog svjedočenja.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Nije li točno da pravilo 21 zapravo  
17 gleda poziciju optuženoga kada mu se sudi - a u tom trenutku je svjedočenje  
18 nešto sasvim drugo - dakle, da ima pravo da se ne inkriminira, samoga sebe, koje  
19 stoji u Pravilniku o postupku i dokazima, i tamo kaže da optuženi ne može  
20 svjedočiti, ne može zauzeti stav? I piše, zapravo, u Pravilniku da postoji pravo  
21 koje se daje optuženome - ne, dakle, svjedoku, nego optuženome - da može dati  
22 izjavu bez zakletve po kojoj ga se ne može unakrsno ispitivati. Postoji li bilo  
23 koji pravni autoritet na koji se možete pozvati da biste, zapravo, tražili -  
24 rekao bih - potpune kopije člana 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima i

1 temeljnim slobodama, te člana 14 Međunarodnog ugovora o građanskim pravima i  
2 slobodama, za situaciju svjedoka? Postoji li neko pravno uporište koje nam  
3 možete navesti?

4 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ja ga zasada izlažem iz člana 21, a... analognim  
5 tumačenjem. Tačno je da je u članu 21 regulisano pravo optuženog u situaciji  
6 kada biva saslušavan u svojstvu optuženog. Međutim, u ovom postupku i u svojstvu  
7 svjedoka, optuženi može dovesti sebe u situaciju da mora da odgovara na  
8 pitanja koja mu mogu nanijeti štetu, jel /sic/ on još uvijek... on je još uvijek  
9 optuženi. I ja mogu da intervenišem da se taka /sic/ pitanja, ovaj, spriječe.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Prvo, možete li intervenirati ili  
11 ne, o tome odluku donosi Sudsko vijeće. Mislim, zapravo, da pravilo 19 /u  
12 engleskom transkriptu: "90"/ (E) se bavi ovim stvarima detaljnije od pravila 21;  
13 odnosno, član 19 a ne član 21. Ja ne pretpostavljam da ste Vi očekivali da  
14 Vijeće ne zna za postojanje tog pravila, zato što pravilo stvarno postoji, te da  
15 to nećemo ozbiljno uzeti u obzir.

16 Pitanje, naime, nije da li bi gospodin Deronjić trebao odgovarati na  
17 pitanja koja bi ga mogla inkriminirati, nego je zapravo pitanje koja bi Vaša  
18 uloga bila da spriječite da se takvo što ne dogodi, jer ja shvaćam da Vi tako  
19 vidite svoju ulogu.

20 G. CVIJETIĆ: /nečujno/ ... tačno.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

22 G. CVIJETIĆ: Ja sam tu svoju ulo... olu... ulogu ostvarivao u već njegovim  
23 dosadašnjim svjedočenjima i prisustvovô sam već o... nije ovo prvo njegovo  
24 svedočenje, već mislim da čak četvrto svjedočenje. Tako da nije bilo sporno moje  
25 prisustvo i ostvarenje tih njegovih prava i zaštite njegovih prava. Znači, od...  
26 ja se... -

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To zapravo ovisi o razgovoru koji sada  
2 vodimo. Ja ne znam jesu li druga Vijeća – ja nisam, naime, o tome informiran –  
3 jesu li Vam postavljali pitanja u vezi s postojanjem toga prava za koje Vi  
4 tvrdite da postoji. Da li se vodila rasprava o tome pitanju prije nego što ste  
5 se Vi pojavili pred Sudom i obavili svoju ulogu?

6 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, da, raspravili smo i dobivao sam upozorenje da  
7 mogu da intervenišem isključivo o pravnim pitanjima, o kojima ja sad govorim,  
8 ali ne i o činjenicama i onome o čemu će on da svjedoči. Znači, dobijao sam  
9 uputstvo Vijeća kad mogu da intervenišem. Ja prvi put sad doživljavam da o tome  
10 raspravljamo, o... kao sporno.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Razumijem. Ali, ovo Vijeće ima svoje  
12 vlastite odgovornosti pri utvrđivanju koja prava postoje, a ja Vas moram  
13 podsjetiti da ste Vi rekli da to pravo je *explicite* navedeno u pravilima, a  
14 nije. Barem smo to tako do sada utvrdili.

15 A recite mi sada: kako Vi planirate da biste mogli intervenirati? Što bi  
16 potaklo Vašu intervenciju? Hoću reći, recimo, u kojem trenutku i zbog kojih  
17 razloga smatrate da biste mogli intervenirati?

18 G. CVIJETIĆ: Pa, između ostalog, i u trenucima ako bi mi... mom klijentu  
19 bila postavljana pitanja čim... odnosno, ako bi on davanjem odgovora na ta pitanja  
20 mogao dovesti sebe u situaciju da bude optužen za neko novo krivično djelo ili  
21 za nešto drugo.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A kako biste Vi mogli znati da će ga  
23 njegov odgovor inkriminirati?

24 G. CVIJETIĆ: Pa, časni Sude, ja sam advokat.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali... ja mogu zamisliti da bi u nekim  
2 situacijama moglo biti jasno da odgovor na neko pitanje može dovesti do  
3 inkriminacije optuženoga. Ako se gospodinu Deronjiću postavi pitanje je li ikada  
4 za vrijeme događaja o kojima se razgovara nekoga ubio vlastitom rukom, ne treba  
5 puno nagađati bi li odgovor mogao – neću reći da li hoće, ali da li bi ga mogao  
6 – inkriminirati. S druge pak strane, mogu se pojaviti brojna druga pitanja kod  
7 kojih, pak, nije toliko jasno bi li odgovor mogao inkriminirati svjedoka. Dakle,  
8 naravno postoje sasvim jasni slučajevi, gdje čak ni Vijeće se ne bi previše  
9 ustručavalo i gdje bi moglo reći da se primjenjuje pravilo 90(E), ali može doći  
10 i do drugih situacija koje bi mogle biti potpuno nejasne.

11 No, dobivši upute od drugih Sudskih vijeća, kakav bi mogao biti Vaš  
12 savjet? Biste li Vi mogli reći – "e, ovo Vas može inkriminirati"? A osim tih  
13 sasvim jasnih slučajeva, kako biste Vi to mogli znati?

14 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ja bi' tražio da se o tome izjasni Sudsko  
15 vijeće. Ja bi' u tom smislu intervenisao kod vas, a tražio bi' da vi o tome  
16 odlučite i da i vi procijenite da li bi takav odgovor mogao inkriminirati mog  
17 klijenta.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Trenutak, molim Vas. To znači da se ne  
19 biste konsultirali s gospodinom Deronjićem, već da biste u tome trenutku  
20 iznijeli zahtjev da Vijeće ispita bi li odgovor mogao inkriminirati gospodina  
21 Deronjića. Je li tako?

22 G. CVIJETIĆ: Između ostalog je to...

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To znači... Ako kažete "među ostalim", na  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30



1 koje ostale stvari mislite?

2 G. CVIJETIĆ: Pa, rek... Mislio sam i na one jasne situacije u kojim da b...  
3 ja intervenisao i koje su uočljive. Dakle, odnosi se samo na situacije na koju  
4 ste Vi sad, ovaj, sugerisali, a to je da možda nije jasno da l' bi odgovor doveo  
5 mog klijenta u nepovoljnu poziciju, pa bi' to tražio onda od vas, da vi  
6 procijenite.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste li svjesni da bi Vaša intervencija  
8 mogla biti signal gospodinu Deronjiću da bude ili oprezniji u svojim odgovorima?  
9 Jeste li svjesni da biste Vi na taj način mogli utjecati na saslušavanje  
10 gospodina Deronjića?

11 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ja bih vodio računa o tome da o... ne dovedem u  
12 pitanje želju gospodina Deronjića da svjedoči u ovom predmetu. Znači, to je moja  
13 briga, i ja bih o tome vodio računa, da in... ne intervenišem previše.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, ali čak ako i ne intervenirate  
15 previše, to bi moglo imati takav učinak, takav efekt, čak i da se dogodi samo  
16 jednom.

17 Prije nego što nastavimo – Vi stojite na nogama; ako hoćete sjesti, samo  
18 izvolite –

19 G. CVIJETIĆ: Dobro mi je, nije problem.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Htio bih čuti i koji su stavovi strana u  
21 ovome postupku.

22 Gospodine Harmon, zamolio bih Vas da obavijestite Vijeće o tome kakva je  
23 argumentacija iznošena prije donošenja odluke da se prihvati da gospodin  
24 Cvijetić bude prisutan za vrijeme svjedočenja u drugim predmetima, i kakve su  
25 točno smjernice Vijeća dala gospodinu Cvijetiću.

26 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, ja nisam bio na drugim  
27  
28  
29  
30

1 suđenjima gdje je svjedočio gospodin Deronjić, osim na jednome ročištu za  
2 izricanje kazne, gdje ste Vi bili.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ja to znam.

4 G. HARMON: [simultani prevod] No, časní Sude, ja Vam, dakle, ne mogu  
5 dati odgovor na to. Ali, ako pogledam u Statut, mogu Vas usmjeriti na član 22  
6 Statuta Međunarodnog suda, u kojem u drugoj rečenici kaže – ona se bavi zaštitom  
7 svjedoka – i piše: "Zaštitne mjere obuhvaćaju, ali nisu ograničene na vođenje  
8 postupka *in camera* i zaštitu identiteta žrtava."

9 Dakle, ovaj konkretni dio Statuta daje Sudu velika diskrecijska prava u  
10 vezi s tim koje zaštitne mjere može primijeniti na svakoga svjedoka. Ja smatram  
11 da, u slučaju kada je svjedok potencijalno izložen opasnosti da se inkriminira,  
12 da bi ovaj dio Statuta dopustio i omogućio prisutnost njegova odvjetnika. Mislim  
13 da se to također poklapa s pravilom 90(B) /u engleskom transkriptu: "90(E)"/. Ja  
14 Vam, dakle, samo skrećem pažnju na to. Ja ne zastupam ovde nikakav stav o ovome  
15 pitanju. To je samo, zapravo, pomoć za Vas.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Do sada, u vijećanjima koje smo  
17 imali, nikada nisam čuo da se zaštitne mjere za svjedoke po članu 22  
18 objašnjavaju tako da štite svjedoka od samooptuživanja, već da štite svjedoka od  
19 negativnih odgovora i negativnih reakcija do kojih može doći zbog njegova  
20 svjedočenja, zbog toga što on govori istinu koju obično vanjski svijet ne mora  
21 dobro dočekati.

22 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, ja se s Vama slažem. Ja nisam  
23 čuo, isto tako, da se to tako tumači. Ali ja Vam samo skrećem pažnju na to.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, mi smo to uzeli k znanju i mislim  
2 da je to zapravo jedna novost u članu 22. Obrana, molim.

3 G. STEWART: [simultani prevod] Da. Prije svega, mi smatramo da, koliko  
4 god imaginativna zadnja intervencija gospodina Harmona bila, to ne može biti  
5 tumačenje člana 22.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da je moj odgovor bio prilično  
7 jasan, da treba previše razmišljati da bi se to tako rastumačilo.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Da. A... Časni Sude, ali naš stav je  
9 sljedeći: mi se, u načelu, ne protivimo prisustvu odvjetnika gospodina Deronjića  
10 u sudnici, i ja sam to i rekao gospodinu Harmonu još ranije jutros. Mi također  
11 pretpostavljamo, časni Sude, da naravno, u načelu, nema nikakve teškoće da  
12 Vijeće odobri odvjetniku gospodina Deronjića da bude u sudnici. Mislimo da to  
13 spada u općenite ovlasti Vijeća da vodi postupak. Mi, dakle, ne smatramo da nema  
14 tu nikakvih teškoća /kako je prevedeno/, časni Sude, ukoliko smatrate da je  
15 dobro i da je prava stvar da mu se dopusti da bude u sudnici. Dakle, mislimo da  
16 tome nema nikakve zapreke.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dopustite mi da Vam kratko odgovorim na  
18 to. Mi inače ne bismo saslušavali nikakvu argumentaciju da nemamo ovlasti za to  
19 da dopustimo gospodinu Cvijetiću da bude u sudnici. A sjediti u sudnici je jedna  
20 stvar ali, kao što ste primijetili, fokus mojih pitanja uglavnom se ticao toga  
21 kakve intervencije i kakva pitanja.

1           G. STEWART: [simultani prevod] Ja ću doći na to, časni Sude, jer svakako  
2 postoji svrha zašto je on tu. Ako on samo sjedi u sudnici da bude promatrač,  
3 može biti i izvan sudnice pa biti promatrač. Dakle, ja samo to nastojim  
4 razjasniti.

5           No, što se tiče... Dakle, mi, uz dužno poštovanje, smatramo da moraju  
6 postojati jasna osnovna pravila u vezi sa boravkom odvjetnika gospodina  
7 Deronjića u sudnici, i mislimo sljedeće: prije svega, naravno, sve ovisi o tome...  
8 A, časni Sude, Vi ste pitali odvjetnika gospodina Deronjića da li je on upoznat  
9 da bi, zapravo, njegova intervencija mogla biti jedna vrsta signala gospodinu  
10 Deronjiću. Mi smatramo da, bez obzira kakva su osnovna pravila i kako se ona  
11 navode, da uvijek moramo misliti na to da, ukoliko u bilo kojem trenutku se  
12 dogodi da odvjetnik gospodina Deronjića mora zlorabiti svoj položaj, onda se  
13 može odmah postaviti pitanje njegova isključivanja. Ja nemam namjeru kažnjavati  
14 svojega uvaženog kolegu koji tu sjedi ali, zapravo, radi se o jednoj  
15 principijelnoj stvari. Naravno, svaka dozvola je na neki način privremena i,  
16 naravno, ovisi o tome da ne bude zloupotrebljena pred Sudom, te da Vijeće ima  
17 ovlasti da kaže da je dosta - dosta. Ja se bojim da ćete Vi to morati raditi, da  
18 ćete morati zašutjeti ili otići iz sudnice /prevod engleskog transkripta: "Bojim  
19 se da ćete, ako tako nastavite, morati ili u potpunosti zašutjeti ili napustiti  
20 sudnicu."/

21           No, mi moramo također kazati da odvjetnik gospodina Deronjića može imati  
22 priliku da u ime gospodina Deronjića iznese prigovor temeljem pravila 90(E), i  
23 to prigovor na izjavu koja bi mogla inkriminirati svjedoka. Naravno, to ne  
24 uklanja pravo gospodina Deronjića da u bilo kojem trenutku dà odgovor, odnosno  
25 da odbije dati odgovor na pitanje. Mi priznajemo da pravilo 90(E) se odnosi na

1 izjavu koja može inkriminirati svjedoka, a smatramo da je to u skladu sa  
2 normalnim načelima i praksom, a to znači da vi ne znate unapred kakav će biti  
3 odgovor i ne znate sigurno kakav će njegov efekt biti. Dakle, časni Sude, vi  
4 dobivate, zapravo, jednu ideju iz pitanja. Ali neka pitanja, kao što ste rekli,  
5 sasvim jasno mogu dovesti do samoinkriminacije, bez obzira na odgovor. No, neka  
6 pitanja, dakle, u sebi nose taj jasni rizik.

7 Jedna pozitivna stvar po gospodina Deronjića i njegovog odvjetnika u  
8 sudnici je sljedeća: ako odvjetnik nije u sudnici, onda odgovornost pada  
9 isključivo na Sud. Mi ne sugeriramo da Sud nije uvijek u stanju izvršiti tu  
10 odgovornost, ali u načelu je smatramo boljom, jer se radi o pozitivnom efektu i  
11 bolje je da odvjetnik gospodina Deronjića bude tu i da on može iznijeti takve  
12 prigovore, te da vijeće ne mora uvijek imati taj zadatak na svojim plećima u ime  
13 gospodina Deronjića. Iako vi ne biste zloupotrebili tu zadaću sve zajedno,  
14 smatramo da Vijeće mora imati podršku advokata gospodina Deronjića s tim u vezi.

15 A to sve znači da, ukoliko se prigovori iznesu adekvatno i  
16 profesionalno, te u svjetlu iskustva svjedočenja gospodina Deronjića, tada ne bi  
17 bilo nikakvoga problema s tim u vezi, a mi smatramo da Vijeće može raditi na  
18 ovakav način. Ako se pojavi pitanje zloupotrebe toga prava, mi smatramo da ćemo  
19 to riješiti kada se takva situacija pojavi.

1 Samo bismo htjeli reći da smatramo da moraju postojati osnovna pravila,  
2 časni Sude, i pravi pristup. I, tu bi trebalo se ograničiti, jer kada postoji  
3 referenca na bilo kakve pravne zahtjeve, mi u ovom trenutku ne vidimo nikakvu  
4 osnovu po kojoj advokat gospodina Deronjića bi trebao imati pravnu ulogu u bilo  
5 kakvoj raspravi ili, pak, bilo kome aspektu ovoga predmeta. Prigovore može  
6 iznijeti po pravilu 90(E), ali nikad se ne može kazati kakve mogu se pojaviti  
7 neočekivane okolnosti, kao što smo vidjeli jučer. No, za početak možemo reći da  
8 bi, zapravo, to bila indikacija da bi se uloga advokata trebala ograničiti na  
9 prigovore po pravilu 90(E).

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ima ikakvih sugestija od strane  
11 Tužilaštva u vezi sa osnovnim pravilima po kojima bi se prihvatilo prisustvo  
12 advokata?

13 G. HARMON: [simultani prevod] Ne. Ja smatram da su sugestije zastupnika  
14 Odbrane potpuno adekvatne i da je to sve što je potrebno da se kaže od strane  
15 Tužilaštva.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Cvijetić, da li Vi imate bilo  
17 što dodati onome što su strane rekly?

18 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ne, osim što ja i dalje ostajem, između  
19 ostalog, i kod analogne primene člana 21 Statuta, pod (G). Evo, sada imamo i iz  
20 Pravilnika o postupku i dokazama /sic/, što se kolega pozvao na pravilo 90(E).

21 A uopšteno mogu, između ostalog, da kažem da moje prisustvo može  
22 doprinijeti zadovoljenju pravde i autentičnosti, odnosno vjerodostojnosti  
23 svjedočenja moga klijenta, ako se kaže da je njegovom svjedočenju sve vreme  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 prisustvovô i njegov bran...branilac. Znači, između ostalog, to je parafrazirano,  
2 skraćeno rečeno i ovo što je uvaženi kolega rekao. Znači, ja to prihvatam kao  
3 argumentaciju.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Ako mogu da dodam još nešto, vrlo kratko.  
5 Mi takođe sugerišemo da, osim ako ne bude izraženo izuzetno odobrenje Vijeća, ne  
6 bi trebalo biti nikakve komunikacije između gospodina Deronjića i njegovog  
7 advokata dok on ne završi svjedočenje u ovom predmetu.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja sam već raspravljao sa sekretarom,  
9 prije početka današnje rasprave, upravo o tome da ako Vijeće dozvoli gospodinu  
10 Deronjiću da njegov advokat bude prisutan u sudnici, onda je naš stav da čak ne  
11 dolazi u obzir ni komunikacija pogledom.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Da. To je jedna dodatna zaštitna mjera u  
13 tom kontekstu.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vijeće će uzeti par minuta da razmotri  
15 ovo pitanje i posebno će pokušati da to uradi što može brže, i razmotri  
16 tumačenje članova 21 i 22, čak i novo tumačenje člana 22, pa ćemo se vratiti sa  
17 našom odlukom.

18 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

19 ... Kratka pauza počela u 9.51h

20 ... Sednica nastavljena u 10.13h

21 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

22 Izvolite sjesti.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Cvijetić, Vijeće donosi odluku  
24 po Vašem zahtjevu, nakon što je razmotrilo neke upute koje bi mogle da Vas vode.  
25 I, Vijeće bi željelo da imate par stvari na umu, s obzirom da je naša odluka u  
26 prilog Vašeg prisustva.

27 Prvo, analiza situacije koju smo ovdje saslušali, u sudnici, nije

1 dovoljna. Kakva je situacija? Situacija je sljedeća: gospodin Deronjić se  
2 izjasnio krivim i dio obaveze Tužilaštva je da povuku, odnosno povukli su  
3 dodatne tačke optužnice, ako sam dobro shvatio, gospodine Harmon.

4 G. HARMON: [simultani prevod] Optužbe koje terete gospodina Deronjića su  
5 jedine optužbe koje su ga teretile.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači, nije bilo drugih tačaka  
7 optužnice? Onda mi možda treba dodatno objašnjenje. Mogu li ja shvatiti da je  
8 gospodin Deronjić ispunio sve svoje obaveze u skladu sa sporazumom o  
9 izjašnjavaњу o krivici i da nisu podignute nikakve druge tačke optužnice protiv  
10 njega, barem ne tačke optužnice u vezi sa Bratuncem 1991., 1992., Bosnom i  
11 Hercegovinom, udruženim zločinačkim poduhvatom i onim što se desilo u okviru  
12 udruženog zločinačkog poduhvata? Da li sam to dobro shvatio?

13 G. HARMON: [simultani prevod] Da.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prema tome, bilo koji odgovor koji bi se  
15 dao u tom kontekstu, bilo da je on inkriminirajući ili ne - a to je osnova  
16 pravila, da se ne inkriminira, da svjedok sam sebe ne inkriminira - ne  
17 predstavlja pravi problem osim ako Vi ne vjerujete Tužilaštvu i obavezi koju je  
18 na sebe preuzelo Tužilaštvo.

19 Druga mogućnost je da gospodin Deronjić može otkriti detalje o svom  
20 vlastitom ponašanju koji bi mogli pogoršati njegov položaj u postupku izricanja  
21 kazne. Mi, međutim, shvatamo da pravilo 90(E) bi ga štitilo u odnosu na to, jer  
22 kakve god činjenice postale poznate, a koje nisu dio činjenične osnove na kojoj



1 je zasnovan sporazum o izjašnjavanju o krivici, pravilo 90(E) u postupku o  
2 izricanju kazne bi ga šttilo od toga.

3 Dakle, to je jasno.

4 Postoji još jedno pitanje, a to je po pravilu 90(E) i na osnovu  
5 sporazuma o izjašnjavanju o krivicu, koji daju zaštitu gospodinu Deronjiću na  
6 ovom Sudu, i ja sam vidio da čak i u sporazumu o krivici postoji jedna klauzula  
7 koja kaže da će Tužilaštvo obavijestiti nadležne – kakve god da su – domaće  
8 vlasti o ovom sporazumu o izjašnjavanju o krivici i izricanju kazne.

9 G. HARMON: [simultani prevod] To je paragraf 11, dio (d).

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, tu se ulaže barem napor  
11 Tužilaštva da spriječi bilo kakav postupak na nacionalnom sudu do kojeg bi moglo  
12 doći kasnije negdje drugdje. To, međutim, naravno nije puna garancija. Ako ikada  
13 dođe do nekog detalja - nečega što se ne bi očekivalo u okviru javne izjave o  
14 činjenicama na kojoj se zasniva sporazum o izjašnjavanju o krivici koji je javni  
15 dokument – dakle, ako dođe do bilo kog drugog detalja koji je izvan raspona te  
16 izjave o činjenicama i ako se gospodin Deronjić bude brinuo da bi mogao biti  
17 krivično gonjen zbog toga na nekom drugom mjestu, onda on može na to da ukaže,  
18 jer onda bi jedno od rješenja moglo biti da se pređe na poluzatvorenu ili  
19 zatvorenu sjednicu. Ja sam vam već ukazao na to da je teško očekivati da će doći  
20 do takvog rizika u odnosu na bilo koju sudsku praksu u bivšoj Jugoslaviji, jer  
21 bi ta inkriminacija bila barem pokrivena Statutom Međunarodnog suda /kako je  
22 prevedeno/. Jer, Statut Međunarodnog suda ima ovlaštenja da zaustavi bilo kakvo  
23 krivično gonjenje koje bi moglo da proizađe iz toga. Međutim, ako gospodin

1 Deronjić sam sebe inkriminira tako što će reći da je, recimo, saznao da je  
2 urađeno to ili ovo u Italiji ili u Austriji, i ako na taj način sam sebe  
3 inkriminira, onda on zaista može doći u situaciju da mora da se zaštititi u odnosu  
4 na krivično gonjenje u nekom drugom sudskom sistemu, i onda to svjedočenje može  
5 da bude na privatnoj, odnosno poluzatvorenoj ili zatvorenoj sjednici.

6 Dakle, ne može se tek tako reći da će gospodin Deronjić, ako sam sebe  
7 inkriminira, dovesti sebe u situaciju da bude izložen krivičnom gonjenju na  
8 nekom drugom mjestu.

9 Vijeće Vam dozvoljava, gospodine Cvijetić, da Vi budete prisutni. Vijeće  
10 je takođe svjesno toga da, pretpostavljamo, neće biti potrebe da Vi  
11 intervenišete tokom glavnog ispitivanja zbog situacije koju sam upravo opisao,  
12 gdje može da bude realna opasnost od krivičnog gonjenja na osnovu svjedočenja  
13 ili suočavanja sa konsekvencama u postupku o izricanju kazne, gdje još uvijek  
14 treba da se dokaže, i Vi uvijek možete da kažete da, po pravilu 90(E), njegovo  
15 svjedočenje ne može da se koristi protiv gospodina Deronjića. Ali to ne može  
16 biti razlog da se ne dâ odgovor na pitanje, jer je gospodin Deronjić dovoljno  
17 zaštićen tim pravilom.

18 Drugi način da se bavimo time je to što je Tužilaštvo od početka reklo  
19 da što god da se kaže tokom njegovog svjedočenja, neće biti dodatno korišteno u  
20 odnosu na izjavu o činjenicama, koja je korištena kao osnov za sporazum o  
21 izjašnjavanju o krivici, niti će se koristiti protiv njega da bi mu se izrekla  
22 oštrija kazna. Prema tome, u tom slučaju, onda to pitanje se ne bi uopšte  
23 pojavilo u tom aspektu.

24 Ja ću za par minuta pitati gospodina Harmona kakav je njegov stav u vezi  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 s tim, jer to bi olakšalo sâmo ispitivanje.

2 Vijeće, na osnovu analize stvarnih rizika, svjesno je toga da šanse da  
3 do toga dođe mogu biti veće u unakrsnom pitanju nego tokom glavnog ispitivanja.

4 Tako da, gospodine Cvijetić, Vi možete da budete prisutni. Možete  
5 intervenisati, ali morate jasno imati na umu da odgovor koji bi mogao  
6 inkriminirati gospodina Deronjića u većini situacija ne bi imao nikakav efekat  
7 jer on neće biti krivično gonjen zbog bilo koje činjenice koja je pokrivena  
8 globalnim konceptom udruženog zločinačkog poduhvata u Bratuncu i Bosni i  
9 Hercegovini 1991. i 1992. godine, pa, prema tome, neće biti neophodno da Vi  
10 intervenišete u vezi s tim. Vijeće, naravno, u cijelosti prihvata Vašu ulogu u  
11 slučajevima kada postoje stvarni rizici.

12 Ja sam rekao da ću pitati gospodina Harmona da nam kaže da li može  
13 uopšteno da se obaveže u odnosu na korištenje inkriminirajućeg svjedočenja u  
14 postupku izricanja kazne.

15 G. HARMON: [simultani prevod] Kada je reč o događajima u Glogovi, mi  
16 prihvatamo takvu obavezu.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, imate jedno ograničenu obavezu  
18 Tužilaštva u odnosu na događaje u Glogovi. To, naravno, nije jedina stvar, ali  
19 ja shvatam zašto je gospodin Harmon dao takvo objašnjenje.

20 Da li Vam je jasan Vaš položaj? I ja moram tome još dodati da Vi ste u  
21 situaciji da ne možete imati direktne kontakte sa gospodinom Deronjićem. I, kao  
22 što sam rekao, čak ni kontaktirati pogledom. Ja ću uputiti gospodina Deronjića  
23 da ne pokušava da kontaktira pogledom s Vama tokom svjedočenja kada on bude  
24 pozvan.

25

26

27

28

29

30

1           Mislim da je Vaš položaj jasan. Da li su Vam jasna uputstva? I da li  
2 bilo koja strana ima bilo koje pitanje u vezi sa uputstvima koja sam dao  
3 gospodinu Cvijetiću?

4           G. STEWART: [simultani prevod] Da, časni Sude, Odbrana ima. Mi imamo  
5 jedno pitanje i želimo da iznesemo jedan stav. Mogu li prvo iznijeti naš stav?

6           Uvaženi sudija, saopštavajući odluku u posljednjih par minuta, je rekao  
7 - ja sad to čitam iz transkripta - da druga mogućnost... to je red 16 prethodne  
8 stranice, stranica 16 red 16, u 10:13:33. Dakle, stranica 16 red 16, kaže se:  
9 "Druga mogućnost je da gospodin Deronjić može iznijeti detalje o svom vlastitom  
10 ponašanju, što bi moglo pogoršati njegovu situaciju u postupku izricanja kazne.  
11 Mi, međutim, shvatamo da ga pravilo 90(E) štiti u odnosu na to, jer bilo kakve  
12 činjenice da bi postale poznate i nisu u okviru izjave o činjenicama u sporazumu  
13 o izjašnjavanju o krivici mogle bi biti dokazane u postupku izricanja kazne, a  
14 on treba da bude zaštićen u odnosu na to."

15           Časni Sude, naš je stav takav da mi smatramo da je to pogrešno  
16 tumačenje, jer nema ništa u pravilu 90(E) što bi ga štitilo u odnosu na to. Jer  
17 to je upravo protivno razlogu zbog kojeg dolazi da svjedoči gospodin Deronjić.

1           Ovo je vrlo opasna situacija. Osoba koja ovdje ima pravo na zaštitu je  
2   gospodin Krajišnik, primarno. A gospodin Deronjić - koji je naravno isto tako  
3   značajan, on je svjedok - on ima sekundarno pravo na zaštitu, jer ovo je suđenje  
4   u odnosu na gospodina Krajišnika i gospodin Krajišnik treba da bude zaštićen. A  
5   ideja da svjedok može da odbije da odgovori na bilo šta i može na bilo koji  
6   način da prilagođava svoje svjedočenje zato što bi to svjedočenje moglo da ima  
7   štetan efekat na postupak izricanja kazne - je pogrešna.

8           SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite da Vas prekinem. Ja sam imao u  
9   ovom trenutku na umu - i to, naravno, traži tumačenje pravila 90(E) - da ako bi  
10  Vijeće prisililo svjedoka da dâ odgovor, onda svjedočenje na taj način ne može  
11  da se koristi u kasnijem postupku izricanja kazne, odnosno u kasnijem krivičnom  
12  gonjenju svjedoka, niti u kasnijoj fazi postojećeg krivičnog gonjenja svjedoka,  
13  u odnosu na postupak izricanja kazne.

14          G. STEWART: [simultani prevod] A to je upravo ono što ja kažem. Jer tu  
15  postoji jedna suštinska razlika. Naravno, Vijeće ima pravo da insistira da on  
16  odgovori na pitanje na bilo koji način, i onda odgovor može biti korišten, ali  
17  Vijeće u svakoj toj situaciji ima svoje diskreciono pravo. Međutim, ono što mi  
18  tvrdimo, da to nije pitanje inkriminacije već pitanje izricanja kazne, onda to  
19  diskreciono pravo uopšte ne dolazi u obzir, jer pravilo 90(E) se uopšte ne

1 odnosi na taj dio, jer ne postoji osnova za prigovor, prije svega. Zato što, ako  
2 to pitanje nije pitanje inkriminacije, već može da vodi nekoj dodatnoj osudi ili  
3 krivičnom gonjenju u nekom drugome sudu, prema tome, u tom slučaju pravilo 90(E)  
4 se uopšte ne može primjenjivati. I, zbog toga je naš stav suprotan ovom pasusu  
5 koji sam ja citirao iz odluke uvaženog sudije.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi kažete da se pravilo 90(E) ne  
7 primjenjuje u ovim okolnostima.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Da, mi to tvrdimo.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. To je jasno.

10 [Sudije većaju]

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ima bilo kakvih zapažanja od  
12 strane Tužilaštva u vezi s ovim?

13 G. HARMON: [simultani prevod] Ne, časni Sude.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vijeće više neće donositi odluku u  
15 opštem smislu da li će se pravilo 90(E) primjenjivati pod ovim okolnostima ili  
16 se neće primjenjivati u ovim okolnostima. Tim ćemo se problemom pozabaviti kada  
17 dođemo do njega. A moguće da neće uopšte biti potrebna nikakva intervencija. Mi  
18 to još uvijek ne znamo. Vijeće se, naravno, nada da ne daje slično, novo  
19 tumačenje pravilâ, kao što se to već desilo po treći put danas. Vaš stav je da  
20 se pravilo 90(E) ne primjenjuje u ovim okolnostima. Ali, kada dođe do toga, to  
21 znači da kad god svjedok ukaže na činjenicu da, pošto bi odgovor koji se očekuje  
22 od njega mogao biti inkriminirajući, on neće odgovoriti na pitanje; mi, kada  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 odlučimo da ga prisilimo da odgovori na to pitanje, onda ćemo morati da odlučimo  
2 da li se tu primjenjuje pravilo 90(E), i onda ćemo donijeti tu odluku.

3 G. STEWART: [simultani prevod] Da. To je tačno, časni Sude. Samo u 20  
4 sekundi da kažem, ako bi odgovor zaista vodio ka inkriminaciji, onda bi se  
5 primijenilo pravilo 90(E) i onda bi Vijeće moglo da iskoristi svoje diskreciono  
6 pravo. Ali, naš stav je, najkraće rečeno: ako nije riječ o inkriminaciji već o  
7 negativnom uticaju na postupak izricanja kazne, onda se pravilo 90(E) ne može  
8 uopšte primjenjivati.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja se slažem s Vama, to je pitanje  
10 interpretacije šta znači inkriminacija, da li je riječ o tehničkom pravnom  
11 pitanju ili to može da ima jedno šire značenje koje bi moglo onda takođe da  
12 utiče i na drugi dio postupka. Prema tome, to ne bi, dakle, trebalo da ima  
13 nikakav uticaj na postupak krivičnog gonjenja, bilo na ovom Međunarodnom sudu,  
14 ili je odgovor takav da bi u opštem smislu on mogao da očekuje inkriminacije,  
15 odnosno krivično gonjenje negdje drugdje.

16 Dozvolite takođe da kažem, kao što sam već ranije ukazao, mi se ne  
17 bavimo samo Međunarodnim sudom već, naravno, i drugim sudskim praksama i pravnim  
18 sistemima. Pa, ako pogledate to kao apstraktnu mogućnost – dakle, da li tako to  
19 gledate? – zbog koje bi se moglo krivično goniti, ili gledate to kao stvarnu  
20 mogućnost da li bi se moglo krivično goniti na ovom Međunarodnom sudu? Nemojte  
21 da otvaramo debatni klub u ovom Sudu, mada mi jako cijenimo zapažanja koja ste  
22 Vi iznijeli. Odluka je donesena. Vi ste iznijeli svoje zapažanje i rekli ste da  
23 želite da iznesete još jedan stav, ili je to već bilo uključeno tu?

24 G. STEWART: [simultani prevod] Ne, nije. To je nešto odvojeno. Dakle,

1 ako sam dobro shvatio, kada dođemo do tog problema, onda će se u tom trenutku  
2 donijeti odgovarajuća odluka i moći će se iznijeti odgovarajući stavovi.

3 Drugo je pitanje, na koje sam ja ranije aludirao, da ne bi došlo do bilo  
4 kakvog nesporazuma. Naš zahtjev je da advokat gospodina Deronjića, osim izrazite  
5 dozvole Vijeća, ne bi trebao imati nikakvu komunikaciju sa gospodinom Deronjićem  
6 sve dok on sasvim ne završi svjedočenje u ovom predmetu.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. To Vam je jasno, gospodine. Mi se,  
8 naravno, nismo time bavili u detalje.

9 Ali, prvo, glavni razlog Vašeg prisustva je, rekao bih, moguća  
10 inkriminacija, dakle karakter odgovorâ gospodina Deronjića koji bi mogli da budu  
11 potencijalno inkriminirajući. Mislim da smo se time dovoljno pozabavili, da sada  
12 Vi možete da se obraćate Vijeću. Ne treba da komunicirate direktno sa gospodinom  
13 Deronjićem. Ja ću to njemu objasniti.

14 I ima još jedno pitanje, a to je sljedeće: ako se pojavi bilo šta drugo  
15 što bi ukazalo na značaj Vašeg prisustva tu, Vi onda morate da zatražite dozvolu  
16 Vijeća, a mi ćemo zamoliti gospodina Deronjića da napusti sudnicu da biste Vi  
17 mogli da objasnite zbog čega ste se obratili Vijeću.

18 Da li Vam je to jasno ili imate još nekih pitanja? Da li Vam je ova  
19 situacija jasna?

20 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ja najpre da vam se zahvalim što ste usvojili  
21 zahtev Odbrane gospodina Deronjića da prisustvuje njegovom ispitivanju. Smatram  
22 da ste doneli pravičnu odluku i da će ona doprineti pravičnosti



1 cjelokupnog toka ovog postupka. N... kao što ste rekli, nećemo više otvarati  
2 debatu oko toga, pošto ste već odluku donijeli.

3 Želim da vas uvjerim samo još u nešto. Mislim da su... ja razumijem što  
4 ste se vi mali više bavili ovim pitanjem. Mislim, ja d... želim da vas uvjerim da  
5 u toku postupka - možda ste previše očekivali probleme oko primjene ovih pravila  
6 - ja vas uvjeravam da oko toga neće biti mnogo problema, tako da u tom smislu  
7 mislim da čak možemo odma' i da počnemo.

8 Sva ostala pitanja koja ste rekli oko načina ponašanja gospodina  
9 Deronjića i mog ponašanja u toku postupka, i... a... imaju onu svoju čuvenu *dominus*  
10 *litis* postupka ste vi, vi ćete o tome voditi računa, a ja ću se truditi da ne  
11 zloupotrebljavam prava koja ste mi, ovaj, sada dali. Hvala.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Strane su juče od mene tražile da  
13 napravimo raspored u vezi sa pauzama. Ja sam juče naš raspored malo prilagodio  
14 pauzama koje smo pravili. Inače, opšte pravilo je da radimo sat i po, i onda  
15 imamo pauzu od 20 minuta, i nastavimo još sat i 25 minuta, i onda pravimo novu  
16 pauzu od 15 minuta, i onda radimo ostatak ostatak radnog vremena. To je neki  
17 opšti raspored, ali ne samo juče, već i danas smo imali niz neočekivanih stvari;  
18 stvari su se razvijale malo drugačije.

19 Sada ćemo napraviti pauzu do 10.55h, i onda bih želio prvo da uvedemo  
20 gospodina Deronjića, da bih mu dao uputstva, a onda poslije toga će Vas,  
21 gospodine Cvijetiću, uvesti u sudnicu.

22 Sada ćemo napraviti pauzu.

23 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

24 ... Početak pauze u 10.37h

25 ... Sednica nastavljena u 11.03h

26 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

27 Izvolite sjesti.

28 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, Vi ste se htjeli  
29  
30

1 obratiti Vijeću, a ja Vam neću spominjati da morate biti prilično kratki, jer  
2 smo puno vremena već potrošili i izgubili.

3 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ja uvijek nastojim biti  
4 kratak, ne morate me podsjećati, naravno. No, ja ću biti kratak, kao što sam i  
5 uvijek kratak. Prva stvar, časni Sude: pomalo smo zbunjeni zbog onoga što ste  
6 spomenuli, a što je rekao tužitelj. Prvo, dakle, da se ograničavamo na Glogovu.  
7 Naime, mi iskreno sumnjamo da li je moguće dati toj obavezi oblik, zbog ovoga  
8 razloga, i to moram kazati jasno gospodinu Harmonu, iako ne sumnjam u njegov  
9 profesionalizam. No, na stranici 19, u 10. retku, zapravo postoji pitanje da li  
10 se to može zapravo tako učiniti. Razlog tomu je da možemo operativno raditi samo  
11 na ovaj način, a to je da materijal, da svjedočenje koje ćemo čuti, recimo, od  
12 gospodina Deronjića o ovoj stvari, na koje će djelovati ova obveza, se onda  
13 zadrži od onoga Vijeća koje donosi odluku o kazni /kako je prevedeno/. Jer, ako  
14 tomu ne bude tako, kao što razumijemo sasvim jasno, svaka obveza, svaki  
15 prijedlog tužitelja i svaka smjernica u vezi sa izricanjem kazne naravno, u  
16 načelu, uvijek mogu biti odbačeni od strane Vijeća provođenjem diskrecijskoga  
17 prava i ovlasti u vezi sa određivanjem kazne. Mi to razumijemo. Dakle,

1 najjednostavnije govoreći, preporuka tužitelja u vezi s adekvatnom kaznom može  
2 biti - mi to znamo - dakle, uvijek može biti nadvladana težom kaznom koja se  
3 nameće.

4           Dakle, ta obveza, a mi smatramo da je to prva stvar koja bi se trebala  
5 izvući od Vijeća koje izriče kaznu, je u načelu neadekvatna, a neadekvatna je sa  
6 točke gledišta postupka i postupanja ovoga Suda, kao i u širem smislu. Časni  
7 Sude, vi ste, dakle, se također bavili širim stvarima, umjesto samo tehničkim  
8 pravnim pitanjima. Naime, radi se o prilično nezadovoljavajućem rezultatu, da to  
9 blago rečemo, ako zapravo svijet na ovome javnom suđenju čuje da gospodin  
10 Deronjić svjedoči o tome što svakako može djelovati na njegovo izricanje kazne u  
11 vezi sa optužbama za koje se izjasnio krivim, pa ipak može se vidjeti da se na  
12 to ne gleda dovoljno oštro; ali, načelo jeste da svijet mora, zapravo, dovoljno  
13 oštro to pogledati putem medija ili na bilo koji drugi način. Oni vide da sav  
14 materijal koji se pojavljuje kao dokazni predmet u ovome predmetu nije iznesen  
15 pred Vijeće koje izriče kaznu. I, u općem interesu pravde, te u interesu načela  
16 i ciljeva ovoga Suda, mi smatramo da je taj put potpuno pogrešan. I, kada  
17 materijal - kao što smo mi rekli - se iznese pred Vijeće koje izriče kaznu, on  
18 se ne može zanemariti i mora mu se dati puna težina, bez obzira na svaku obvezu  
19 koju je preuzelo Tužiteljstvo u ovom slučaju, konkretnom. Dakle, postoji teškoća  
20 sa ovim pristupom.

21           I htio bih također reći i drugu stvar istodobno. One jesu međusobno  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 povezane, a to je sljedeće: mi smo znali jednostavni rezultat, ako mogu to tako  
2 nazvati, našega zahtjeva da se svjedočenje gospodina Deronjića odloži nakon  
3 izricanja kazne. Mi smo to znali još jučer i svakako je bilo od pomoći što smo  
4 to znali sinoć, kasnije u toku dana. Mi još ne znamo potpuno obrazloženje, ali  
5 vi ste svakome dali, zapravo, sažetak razloga za vašu takvu odluku. No, naravno,  
6 mi, u vrlo ograničenom vremenskom periodu jutros, smo razmišljali o toj stvari,  
7 te smo razmatrali pitanje žalbe. Koliko mi shvaćamo, temeljem pravila 73, a  
8 konkretno nas zanima pravilo 73(B), da se na odluke o svim podnescima  
9 interlokutorna žalba može uložiti samo uz potvrdu Vijeća, koje takvu potvrdu  
10 može dati ako se odluka tiče pitanja koje u značajnoj mjeri bi uticalo na  
11 pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili ishod suđenja, te ako bi, po  
12 mišljenju Pretresnog vijeća, promptno rješenje Žalbenog vijeća moglo suštinski  
13 pospješiti taj postupak. Dakle, onda imamo rok od sedam dana. No, naravno, uzeći  
14 u obzir da se time bavimo sada, nerealistično je da možemo pretpostaviti da  
15 bismo imali sedam dana. Zbog toga kažemo sada.

16 U pravilu 73(B) postoje dva uvjeta koja se moraju zadovoljiti za  
17 odobravanje takve potvrde. Jedan je da bi to djelovalo na ekspeditivno i  
18 pravično vođenje postupka. Ta stvar je ona teškoća koja se zapravo tiče, odnosno

1 koja, ako mogu tako reći, djeluje preventivno na rezultat žalbe. Dakle, jasan je  
2 stav Obrane da je to pitanje koje bi značajno djelovalo na pravično vođenje  
3 postupka, odnosno da bi moglo djelovati na ishod suđenja. A ne bi, naravno, to  
4 značilo da bi to moglo dovesti do unaprijed poznate odluke za odluku po žalbi.

5 Naravno, da li mi to priznajemo u slučaju kada Vijeće smatra da  
6 apsolutno nema sumnje u vezi s tim, tako da bi žalba zapravo predstavljala  
7 zloupotrebu, odnosno nema nikakve šanse za uspjeh, u domaćim i međunarodnim  
8 sudovima je točno takva situacija u kojoj bi vijeće zapravo trebalo se žaliti  
9 ili odbiti izdavanje takve potvrde /kako je prevedeno/. No, mi to kažemo u vezi  
10 sa ovom stvari, ali ja to izlažem vrlo kratko sada, kao što ste mi i rekli da  
11 budem kratak, časni Sude, da imamo samo ograničenu priliku da pogledamo sažetak  
12 koji ste nam dali. To je prvi uvjet.

13 A drugi uvjet je da bi, po mišljenju Pretresnog vijeća, promptno  
14 rješenje Žalbenog vijeća suštinski pospješilo postupak. Dakle, pospješiti  
15 postupak – naravno, to ovisi o tumačenju – ali to ne znači, mi smatramo, da bi  
16 se moglo pospješiti postupak jednostavno tako da bi sve išlo bržim ritmom. To ne  
17 može biti tako zato što je suštinsko pitanje zapravo što je fer i koja je prava  
18 odluka, a moguće je zamisliti svaku vrstu odluke gdje nedvojbeno može doći do  
19 žalbe koja ne pospješuje postupak u smislu da ga ubrzava. To mora, zapravo,  
20 ovisiti o temeljnom zahtjevu koji se tiče pravičnog i ekspeditivnog postupka,

1 mi priznajemo, no pravično vođenje postupka, na kraju krajeva, je glavni cilj i  
2 glavno načelo kojim se vodimo.

3 Razlog što ovo sada kažem, časni Sude, je jer kada počnemo slušati  
4 svjedočenje gospodina Deronjića, čitava situacija se mijenja. Jer, ako uopće  
5 uđemo duboko u svjedočenje gospodina Deronjića, situacija postaje još više  
6 zadovoljavajuća i svaki, zapravo, učinak i ishod žalbe je na neki način  
7 spriječen jer mi u tom slučaju završavamo sa vrlo teškom kombinacijom, jer bismo  
8 inače u principu bili uspješni u žalbi. Ali, ako bi gospodin Deronjić dijelom  
9 iznio svoje svjedočenje, a Obrana iznese prigovor, a vi ste do sada, zapravo,  
10 donijeli odluku protiv toga, onda je taj prigovor živ i zapravo to je prigovor  
11 da nad njim stoji još uvijek to izricanje kazne. Ukoliko bi se žalba,  
12 hipotetički, tada prihvatila, ostatak njegova svjedočenja bi se morao odgoditi  
13 do onoga trenutka nakon izricanja kazne, i to bi bilo izuzetno  
14 nezadovoljavajuće. No, zapravo, ako se počne svjedočenje gospodina Deronjića bez  
15 pristanka s ovim u vezi, ima veliku tendenciju da spriječi ishod svake žalbe.

16 Stoga, časni Sude, u ovoj fazi, zato što želimo dati taj zahtjev za  
17 izdavanje potvrde, htjeli bismo da nam se dâ prilika da pažljivije razmotrimo  
18 situaciju, da nam se dâ vremena da pregledamo obrazloženje za odluku koju ste  
19 dali jutros, časni Sude, te da vidimo hoćemo li imati još nešto za reći u vezi s  
20 ovim vrlo važnim pitanjem. Časni Sude, mi bismo vas zamolili da donesete odluku

1 da gospodin Deronjić ne počne svjedočiti danas, upravo zbog ovih razloga koje  
2 smo naveli, jer kada on počne svjedočiti, situacija se odmah mijenja, i to na  
3 izuzetno nezadovoljavajući način.

4 Časni Sude, sada jeste 11.15h, ali mi vas pozivamo i tražimo od vas da  
5 donesete takvu odluku, te da Obrani date priliku da iznesemo naše zahtjeve s tim  
6 u vezi, osim, naravno, ukoliko niste skloni da nam izdate takvu potvrdu danas,  
7 što bi smo mi, naravno, odmah prihvatili. No, ta potvrda ne bi bila ni od kakve  
8 praktične vrijednosti osim ako se svjedočenje gospodina Deronjića ne odgodi dok  
9 mi ne poduzmemo potrebne korake da bismo podnijeli žalbu, tj. dok se ne  
10 dogovorimo da Žalbeno vijeće sasluša čitavu ovu stvar.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam. To je jasno.

12 Gospodine Harmon, izvolite.

13 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih htio početi sa  
14 svjedočenjem gospodina Deronjića danas. Što se tiče događaja u Glogovi, gospodin  
15 Deronjić je dao sveobuhvatnu izjavu o tim događajima, a jedan primjerak te  
16 izjave je dat Obrani prije dosta vremena. On je detaljno naveo neke od tih  
17 događaja u činjeničnoj osnovi, što čini osnovu za njegovo izjašnjavanje o  
18 krivici.

19 Treće, on je dao zakletvu i svjedočio pod prisegom u ročištu o izricanju  
20 kazne pred Vijećem kojim je predsjedavao sudac Schomburg. Koliko ja znam, sudac  
21 Schomburg jako pazi na ove stvari i ja nimalo ne sumnjam da će sudac Schomburg i

1 to Vijeće svakako biti svjesni toga i da jesu svjesni toga što piše u javnome  
2 zapisniku svjedočenja gospodina Deronjića o Glogovi.

3 Što se tiče toga da li zahtjev za izdavanje potvrde za podnošenje žalbe,  
4 da li ga treba dati ili ne, mi smatramo da bi to trebalo odbaciti i smatramo da  
5 gospodin Deronjić treba početi svjedočiti danas.

6 I više nemam ništa za reći, časni Sude.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala. Postoje dva pitanja. Prvo je  
8 obveza gospodina Harmona u vezi s Glogovom, gdje Vi sumnjate da li je to pravi  
9 put kojim treba krenuti i pravi način rada. To ne zahtijeva odluku, već samo  
10 dvije primjedbe.

11 Prva je, naravno, hoće li gospodin Deronjić svjedočiti ili ne. A to isto  
12 tako znači postoji li uopće mogućnost javnoga izlaganja daljnjih elemenata za  
13 određivanje kazne, a to je, naravno, unutar diskrecijskih prava Tužiteljstva.

14 Druga stvar, druga primjedba koju bih htio reći je, zapravo, da dio  
15 vrijednosti Vaše argumentacije također ovisi o primjenjivosti, mjerodavnosti  
16 pravila 90(E), koje svakako ima za učinak da katkada neki podaci mogu biti  
17 poznati javnosti ali da se ne mogu koristiti za one stvari na kojima se zasniva  
18 pravilo 90(E) - naime, da se nekoga krivično progoni. Ako se primjenjuje pravilo  
19 90(E), onda isto vrijedi i za podatke koje treba uzeti u obzir prilikom  
20 određivanja kazne. To možda nije najidealnija situacija, ali svakako predstavlja  
21 realnost.

22 Drugo pitanje, da li bismo trebali početi sa svjedočenjem gospodina  
23 Deronjića ili ne, to je stvar o kojoj trebam razgovarati sa drugim sucima, i to  
24 ukratko. Mislim da ćemo se vratiti za dvije do tri minute u sudnicu, nakon što  
25  
26  
27  
28  
29  
30



1 raspravimo te stvari.

2 G. STEWART: [simultani prevod] Mogu li ja samo reći nešto u vezi s tim  
3 što ste Vi rekli? Vi ste upravo rekli da to postoji li mogućnost javnog  
4 izlaganja dodatnih elemenata u vezi s određivanjem kazne, stoji u diskrecijskom  
5 pravu tužitelja. Mi ne... /prevod engleskog transkripta: "Mi to u potpunosti ne  
6 razumijemo, časni Sude."/

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Naime, od Tužiteljstva ovisi hoće li  
8 pozivati gospodina Deronjića ili ne, i to je posljedica pozivanja gospodina  
9 Deronjića da svjedoči, da li će, dakle, na javnoj raspravi doći do dodatnih  
10 podataka o ponašanju gospodina Deronjića i hoće li takvi podaci biti  
11 objelodanjeni, i hoće li javnost biti uznemirena zbog toga što to neće biti  
12 uzeto u obzir u kasnijem postupku Suda.

13 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala Vam na pojašnjenju. Jer, kada on  
14 dođe na mjesto svjedoka, on više nije pod kontrolom tužitelja. Hvala Vam što ste  
15 mi to pojasnili.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Kao što sam rekao, prvo je pitanje  
17 hoće li svjedočiti ili ne, a to znači, dakle, pozivanje dotičnog kao svjedoka.  
18 Prekinućemo na par minuta.

19 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

20 ... Kratka pauza počela u 11.19h

21 ... Sednica nastavljena u 11.22h

22 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

23 Izvolite sjesti.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vijeće je razmotrilo Vaš zahtjev,  
25 gospodine Stewart. Vijeće je svjesno da Vaš zahtjev nužno ima privremeni  
26 karakter, zato što niste još dobili našu pisanu odluku, te da nije bilo

27

28

29

30

1 previše vremena da se razmisli o svemu tome. Bez obzira na to, Vijeće je  
2 donijelo odluku da počne sa saslušavanjem gospodina Deronjića. Vijeće nije  
3 uvjereno – ili, možda bih trebao reći još nismo uvjereni, zato što još  
4 očekujemo, naravno, dalje pisane podneske u vezi s ovim – dakle, još uvijek  
5 nismo uvjereni da je zadovoljen drugi preduvjet, materijalno pospješivanje  
6 postupka.

7 Zbog toga razloga ćemo nastaviti.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Samo jedno pojašnjenje, časni Sude.  
9 Dakle, Vi zapravo kažete da ćemo moći ponoviti privremeni zahtjev?

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Time sam počeo. Vrijeme je  
11 ograničeno, pa bih rekao, kada bi postojao *prima facie* razlog za Vaš podnesak,  
12 onda bi svakako stvar bila drugačija. Ali, budući da smo svjesni da ste imali  
13 jako malo vremena na raspolaganju, Vijeće Vas neće spriječiti da u pisanom  
14 obliku podnesete i iznesete daljnje argumente koji bi mogli dovesti do toga da  
15 se zaustavi ispitivanje, odnosno saslušavanje gospodina Deronjića. No, sada  
16 Vijeće ne vidi nikakvoga razloga da ne počnemo.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala. To je jasno, časni Sude.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A sada bih zamolio poslužiteljicu da u  
19 sudnicu uvede sljedećeg svjedoka. Sljedeći svjedok kojega pozivate, gospodine  
20 Harmon, vjerojatno nije iznenađenje.

21 G. HARMON: [simultani prevod] Miroslav Deronjić.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, gospođo poslužiteljice.

1 [Pretresno veće i sekretar se savetuju]

2 [Svedok je ušao u sudnicu]

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobar dan.

4 SVEDOK: Dobar dan, časni Sude.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pretpostavljam da ste Vi gospodin  
6 Deronjić i pretpostavljam da me čujete na jeziku koji razumijete?

7 SVEDOK: Da, časni Sude. Ja sam Miroslav Deronjić i razumijem što  
8 govorite.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine Deronjiću, prije nego što  
10 počnete svjedočiti pred Međunarodnim sudom, prema pravilima morate pročitati  
11 svečanu izjavu koju će Vam sada dati sudska poslužiteljica. Ja Vas molim da  
12 svečanu izjavu glasno pročitate.

13 SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa  
14 osim istine.

15 SVEDOK: MIROSLAV DERONJIĆ

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Deronjiću. Izvolite  
17 sjesti.

18 Gospodine Deronjiću, moram Vam dati nekoliko uputa prije nego što Vas  
19 počnemo saslušavati. Prvo, Vaš branitelj je tražio dozvolu da bude prisutan u  
20 sudnici. Mi smo mu dopustili da bude prisutan. Ali, sada Vam dajemo uputu da sa  
21 svojim odvjetnikom ne komunicirate. Vaš branitelj točno zna što mi od njega  
22 očekujemo, a što očekujemo da ne radi, a on ne bi smio se s Vama konzultirati  
23 već, u slučaju da ima što reći, mora se obratiti Sudskome vijeću. To znači da  
24 također ne smijete imati nikakav vizualni kontakt, dakle nikakvu komunikaciju  
25 pogledom sa svojim odvjetnikom, već se morate koncentrirati na one koji Vam

26

27

28

29

30

1 postavljaju pitanja i, naravno, na Sudsko vijeće. To je prva stvar.

2 Drugo, Vijeće je upoznato da ste Vi postigli sporazum o izjašnjavanju o  
3 krivici. Vijeće također zna da Vi još uvijek očekujete da Vam se izrekne kazna.  
4 U sporazumu o krivici, ali što je još važnije, u svečanoj izjavi koju ste upravo  
5 dali, izjavili ste da ćete govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine. U  
6 transkriptima javnih ročišta pred ovim Sudom nalazimo – a ja nisam čitao nijedan  
7 drugi dio osim tih dijelova – nalazimo dijelove u kojima ste posvjedočili da su  
8 ranije izjave možda mogle biti neistinite, zbog bilo kojih razloga. Možda ne u  
9 potpunosti, ali djelomično.

10 Dalje, spomenuli ste i razloge koji su Vas naveli da ne dajete točne  
11 izjave. Ja se nadam da Vam je jasno da nikakav razlog – dakle, čak ni razlog  
12 koji bi mogao biti povoljan za Vas pri određivanju kazne – ne može opravdati  
13 nijednu neistinitu riječ. Hoću da budete toga svjesni, a hoću i da budete  
14 svjesni da, ukoliko neistinito svjedočite pred ovim Sudom – prvo, Vijeće ne  
15 očekujete da Vi govorite neistinu – ali, u slučaju takvome možete biti odgovorni  
16 za to, te možete krivično gonjeni biti zbog davanja neistinitog iskaza.

17 Jeste li razumjeli svaku riječ koju sam Vam rekao?

18 SVEDOK: Da, Vaša ekselencijo.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda možete uvesti gospodina Cvijetića u  
20 sudnicu. Ne znam da li službenik obezbjeđenja mora da sjedi na ovoj ili na  
21 drugoj strani. Da li je moguće da sjedi između? Ja samo pitam. Nema nikakvu  
22 predstavu kakvi su aranžmani. Ne, ne. Samo sam pitao da li možete da sjedite  
23 između zastupnika Odbrane i svjedoka.

- 1 Dobro je imati velikog službenika obezbeđenja danas.
- 2 Možete uvesti gospodina Cvijetića u sudnicu.
- 3 Gospodine Harmon, izvolite.
- 4 G. HARMON: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.
- 5 Ispituje g. Harmon:
- 6 [Tužilac ispituje putem prevodioca]
- 7 P: Gospodine Deronjić, dobro jutro.
- 8 O: Dobro jutro, gospodine Harmon.
- 9 P: Rođeni ste 6. juna 1954. u opštini Bratunac. Da li je to tačno?
- 10 O: Tačno.
- 11 P: Po nacionalnosti ste Srbin?
- 12 O: Tačno.
- 13 P: Recite sudijama nešto o Vašem obrazovanju, molim Vas.
- 14 O: Završio sam Filozofski fakultet u Sarajevu, Odsjek za istoriju
- 15 jugoslovenski /sic/ književnosti i srpsko-hrvatski jezik. Znači, po obrazovanju
- 16 sam profesor a... književnosti i srpsko-hrvatskog jezika.
- 17 P: Možete li reći sudijama nešto o svojoj profesionalnoj karijeri? Šta
- 18 ste radili nakon što ste diplomirali na univerzitetu?
- 19 O: Nastojaću da budem veoma kratak. Nakon diplomiranja, jedno izvesno
- 20 vreme sam radio u... u dnevnom listu, republičkom dnevnom li...listu Bosne i
- 21 Hercegovine, *Oslobođenje*, na poslovima korektora. A nakon toga jedno izvesno
- 22 vreme radio sam u gimnaziji "Igmanski marš" u Sarajevu. Nakon toga, zaposlio sam
- 23 se u Bratuncu. O... zaboravio sam da kažem da sam u tom periodu, dok sam živio u
- 24 Sarajevu, vanredno, ovaj, nastavio školovanje na postdiplomskom, a nisam to
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 završio. Vratio sam se u Sa... u B..Bratunac. Kratko sam se zaposlio u gimnaziji u  
2 Srebrenici, i otišao sam na odsluženje vojnog roka.

3 Nakon povratka, jedno kraće vrijeme sam takođe radio u gimnaziji u  
4 Srebrenici, a onda sam otišao dvije godine da radim u Francuskoj z... ou... po  
5 pitanju školovanja djece jugoslovenskih radnika koji su u to vrijeme živili  
6 /sic/ i boravili u F... u Francuskoj.

7 Nakon toga, vratio sam se u Bratunac, a... po isteku tog ugovora, ponovo  
8 sam se zaposlio u gimnaziji u Srebrenici i na tom poslu sam ostao do početka  
9 rata. 1990 godine, u ljeto 1990. godine izabran sam za predsjednika SDS-a u  
10 Bratuncu i na toj funkciji sam ostao do završetka rata.

11 P: Gospodine Deronjić, Vi trenutno čekate izricanje kazne na ovom  
12 Međunarodnom sudu, nakon što ste sklopili sporazum o izjašnjavanju o krivici po  
13 jednoj tački optužnice, u vezi sa Vašom ulogom u događajima u Glogovi 9. maja  
14 1992. godine. Da li je to tačno?

15 O: Da, to je tačno, gospodine Harmon.

16 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, moj prvi dokazni predmet je  
17 kopija sporazuma o izjašnjavanju o krivici od 29. septembra 2003. godine. Zatim,  
18 kopija druge izmenjene optužnice i činjenična osnova koja podržava izjašnjavanje  
19 o krivici. Molim sekretara da dobijemo broj dokaznog predmeta za ove dokaze.

20 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] Dokazni predmet Tužilaštva P33.

21 G. HARMON:

22 P: /nedostaje simultani prevod/  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 G. HARMON: [simultani prevod] Neću postavljati nikakva dodatna pitanja u  
2 vezi sa dokaznim predmetom Tužilaštva P33.

3 P: Gospodine Deronjić, dozvolite da pređemo na jedan drugi komplet  
4 dokaznih predmeta. Pošto se Vaše svjedočenje u suštini bavi događajima u  
5 Bratuncu, u opštini Bratunac, da bismo pomogli Vijeću ja sam pripremio dva  
6 dokazna predmeta.

7 G. HARMON: [simultani prevod] Molim da se ta dva dokazna predmeta  
8 obilježe sljedećim brojem. Daću ih poslužiteljici.

9 Prvi dokazni predmet je karta na kojoj je u desnom uglu obilježena  
10 opština Bratunac. Koji je to broj dokaznog predmeta?

11 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] Dokazni predmet P34. A sljedeća karta  
12 je dokazni predmet P35.

13 G. HARMON: [simultani prevod]

14 P: Gospodine Deronjić, na ekranu pred Vama je karta. Da li ta karta  
15 tačno odražava položaj opštine Bratunac u Bosni i Hercegovini?

16 O: Da, to je tačan položaj opštine Bratunac.

17 P: A opština Bratunac graniči sa Srbijom, a to je na desnoj strani ove  
18 karte. Je li to tačno?

19 O: Da, to je tačno.

20 G. HARMON: [simultani prevod] Molim sada dokazni predmet P35.

21 P: Gospodine Deronjić, ovo je karta koja pokazuje ne samo opštinu  
22 Bratunac, već i niz opština u istočnoj Bosni. Da li tu kartu prepoznajete?

23 O: Da, gospodine Harmon. Prepoznajem tu kartu.  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 P: Da li vidite indeks u donjem lijevom uglu?

2 O: Da, vidim ga.

3 P: Htio bih samo da sudije imaju neku predstavu o veličini ovog  
4 područja. Možete li reći sudijama, kada je riječ o položaju opštine Srebrenica,  
5 koliko je udaljena kolima, normalnom brzinom, Srebrenica od Bratunca?

6 O: Grad od grada udaljen je 10 kilometara, što znači vožnjom autom nekih  
7 desetak minuta.

8 P: Sada skrećem Vašu pažnju na grad Zvornik i opštinu Zvornik. Ponovo,  
9 recite nam, od grada Bratunca do grada Zvornika - a Zvornik se nalazi iznad  
10 Bratunca - koliko bi vremena trebalo vožnje između ova dva grada?

11 O: Pola sata. Gradovi su udaljeni 43 kilometra.

12 P: A ako idemo dalje na sjever, do Bijeljine, postavljam Vam isto  
13 pitanje, gospodine Deronjić.

14 O: Sat vremena, otprilike, vožnje jer je Beljina /sic/ udaljena tačno  
15 100 kilometara od Bratunca.

16 P: U redu. Nećemo se baviti preostalim tačkama na ovoj konkretnoj karti.  
17 Ali, gospodine Deronjić, da li biste se složili sa mnom da udaljenost između  
18 opštine Bratunac i nekih glavnih tačaka kojima će se baviti Vaše svjedočenje  
19 nije velika?

20 O: Pa, slažem se u potpunosti s tom konstatacijom.

21 P: Gospodine Deronjić, dozvolite da Vas pitam sljedeće: kada te se  
22 pridružili stranci SDS?

23

24

25

26

27

28

29

30



1 O: U stranku sam ušao u avgustu 1990. godine i tada sam, na prvom tom  
2 sastanku na kome sam bio prisutan, izabran za predsednika Inicijativnog odbora  
3 za osnivanje te stranke. A formalno sam predsednik postao 2. septembra, kada je  
4 održana osnivačka skupština SDS-a u Bratuncu, 1990. godine.

5 P: Zašto ste ušli u stranku SDS?

6 O: Pa, bilo je, naravno, mnogo razloga. Ja sam, u proteklom periodu svog  
7 života, bio izvan politike. Nisam bio član Saveza komunista. U izvesnom smislu,  
8 bio sam opoziciona... odnosno disident, ako se tako može reći, u tom periodu. I  
9 smatrao sam za logično da se u periodu raspada Saveza komunista i e... uvođenja  
10 višepartijskog sistema u bivšoj Jugoslaviji opredijelim za jednu od stranaka.

11 Moj izbor u početku nije bila Srpska demokratska stranka. U kraćem  
12 periodu sam pokušavao da osnujem Srpski pokret odno...obnove u Bratuncu, sa nekim  
13 prijateljima intelektualcima. Međutim, brzo smo shvatili da ta stranka će biti  
14 marginalna i da nema nikakve šanse da, ovaj, osnujemo tu stranku, a već je bila  
15 osnovana Srpska demokratska stranka, kao jedna velika stranka u Bosni i  
16 Hercegovini. i, ja sam odlučio, a i to je bio jedan dogovor između svih nas koji  
17 smo pokušavali da osnujemo Srpski pokret obnove, da se priključimo Srpskoj  
18 demokratskoj stranci. Ušao sam u tu stranku i - sticajem okolnosti - kažem, na  
19 prvom sastanku sam izabran za predsjednika Inicijativnog odbora.

20 P: Doći ćemo do toga sada, gospodine Deronjić. Možete li sudijama  
21 opisati koje ste sve funkcije imali u SDS-u?

22 O: Da, opisao ću s...sve funkcije. Znači, bio sam predsednik SDS-a u  
23 Bratuncu do devedeset... proljeća 1996. godine, tada sam podnio ostavku. U  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 republič... na republičkom nivou bio sam član Glavnog odbora od 1993. godine, kada  
2 je obnovljen rad Srpske demokratske stranke, jer je poznata činjenica da je bio  
3 zaustavljen rad svih političkih partija u ratu, u 1992. godini, odlukom tadašnje  
4 vlade srpske... Republike Srpske. I stranka je obnovila rad, znači, 1993. godine.

5 Ja sam ušao u Glavni odbor umjesto pokojnog Gorana Zvekića /sic/, koji  
6 je bio moj kolega i predsjednik Srpske demokratske stranke u Srebrenici, i prije  
7 mene, znači, član Glavnog odbora za to područje. A kooptiran sam u Glavni odbor,  
8 nisam izabran, jer tada nije bilo izbora.

9 A... bio sam, nakon toga, od 1996. godine do 1997., potpredsjednik Srpske  
10 demokratske stranke. Tada je stranka se transformisala i umjesto Izvršnog odbora  
11 imala je Predsjedništvo od sedam potpredsjednika; ja sam bio jedan od njih koji  
12 je izabran u Predsjedništvo Srpske demokratske stranke.

13 U periodu od 1991. godine, u jesen 1991. godine, izabran sam u komisiju  
14 za kadrovska pitanja, mislim da se tako zvala, i bio sam član te komisije sve  
15 dok ona nije ukinuta i mislim da je kasnije nadležnost te komus... komisije  
16 preuzelo Predsjedništvo Srpske demokratske stranke.

17 A... mogao bi' samo da dodam da, kao član te komisije, u 1991. godini se  
18 ne sjećam nijednog sastanka te komisije, u 1992. stranka nije radila, ne sjeća...  
19 i nije ni bilo sastanaka. Ja mislim da sam na prve te sastanke počeo odlaziti  
20 1993. godine, kada je stranka obnovila svoj rad.

21 Propustio sam da kažem možda samo to da sam u periodu od aprila do...  
22 kraja aprila do polovine maja... polovine juna 1992. godine bio predsjednik  
23 Kriznog štaba u opštini Bratunac, opštinskog Kriznog štaba. Poznata je, takođe,  
24 činjenica da je SDS u jesen 1991. godine organizovô krizne štabove po opštinama,

1 i ja sam bio i predsednik Kriznog štaba SDS-a opštine Bratunac u tom periodu.

2 P: Možete li reći sudijama kakve su bile Vaše dužnosti i odgovornosti  
3 kada ste bili predsjednik Opštinskog odbora SDS-a Bratunac?

4 O: Pa, dužnosti je bilo zaista dosta. A... poznata činjenica /sic/ da su  
5 odmah nakon formiranja ovih stranaka u Bosni i Hercegovini održani izbori, a...  
6 višestranački izbori, prvi višestranački izbori u Bosni i Hercegovini, tako da  
7 smo period u jesen 1990. godine uglavnom proveli u pripremama za izbore. A... tu  
8 ima zaista dosta posla, od kandidovanja ljudi na opštinskom i na republičkom  
9 nivou, niza sjednica koje smo održali u pripremama izbora, javnih tribina, itd.  
10 To su uglavnom bile te aktivnosti u 1990. godini.

11 U 1991. godini a... mi smo uglavnom sprovodili odluke republičkih  
12 stranačkih organa, n... a... i... i u principu smo a... izbor za... za, ovaj, prenošenje  
13 tih odluka ovih republičkih or...organa bio nam je Goran Zekić, koji je postao i  
14 poslanik na prvim višestranačkim izborima u Zajedničkoj skupštini, a dobijali  
15 smo i pismena uputstva za ponašanje na terenu, u opštinama.

16 Nakon izbora, glavne aktivnosti su bile implementacija izbornih  
17 rezultata po opštinama, podjela resora u skladu sa izbornim rezultatima na  
18 opštinama. Držali smo niz sastanaka sa strankom SDA, koja je većinska stranka u  
19 Bratuncu i... u odnosima /sic/ 70 naprema 30%, ako se ja dobro sjećam, 30 i nešto  
20 posto su Srbi dobili, u... u Srpskoj demokratskoj stranci, a SDA je dobio negdje  
21 skoro 70%. A još jedna partija je ušla u Skupštinu, to je SDP, to je stranka  
22 koja je okupljala bivše komuniste u tom periodu.

23 I, uglavnom, to su bili poslovi koje smo obavljali 1990. i 1991. godine.  
24 1992. godine, u proljeće, počeli su ratni sukobi u Bosni. Ja sam krajem  
25 aprila izabran za predsednika Kriznog štaba.

1 P: Dozvolite da Vas tu prekinem, gospodine Deronjić, jer bih želio da  
2 Vas pitam koje su bile Vaše dužnosti i odgovornosti kada ste bili predsjednik  
3 Kriznog štaba Bratunac. Vi ste, mislim, rekli da ste obavljali tu funkciju od  
4 aprila 1992. godine, je li to tačno?

5 O: Tačno. To je tačno. U aprilu mjesecu, SDS krizni štabovi koje smo  
6 formirali u jesen 1991. transformisani su u opštinske krizne štabove zbog ratnih  
7 sukoba. Moja dužnost je bila da se preuzme vlast u opštini Bratunac i da a...  
8 koordiniram poslovima vezanim za sukobe koji su se desili u tom periodu.

9 P: Da li su Vaše dužnosti obuhvatale i primjenu politike vlade?

10 O: Da, naravno. Mi smo provodili odluke Vlade Republike Srpske, jer je u  
11 međuvremenu, u jesen 1991. godine, počelo konstituisanje Republike Srpske, a  
12 završeno je 9. januara 1992. godine, kada je Republika Srpska osnovana.

13 I, mi smo a... na terenu provodili odluke određenih vladinih organa, prije  
14 svega mislim na ministarstva - Ministarstvo odbrane, Ministarstvo policije i sva  
15 druga ministarstva koja su upućivala dopise, išli su na krizne štabove i mi smo  
16 ih provodili.

17 G. HARMON: [simultani prevod] Molim sljedeći dokazni predmet i molim da  
18 se obilježi.

19 P: To ćemo Vam takođe pokazati, gospodine Deronjić.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, ja shvatam da su se  
21 Vaš referent za predmet i sekretar dogovorili da će cijela fascikla imati jedan  
22 broj dokaznog predmeta. Ja ne znam gdje počinje ta fascikla, ali interesuje me  
23 da li će optužnica i sporazum o izjašnjavanju o krivici biti takođe dio te  
24 fascikle?

25 G. HARMON: [simultani prevod] Koliko sam shvatio, optužnica, sporazum o  
26  
27  
28  
29  
30

1 izjašnjavanju o krivici i činjenična osnova predstavljaju jedan dokazni predmet,  
2 a ovi ostali dokazi predstavljaju drugi dokazni predmet.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nemojte da trošimo puno vremena na to.  
4 Da li je moguće da prva tri dokazna predmeta budu jedan dokazni predmet, dakle  
5 P33? Zatim imamo dvije karte, P34 i P35, i sada je sljedeći dokazni predmet P36.

6 G. HARMON: [simultani prevod]

7 P: Ovaj dokument će biti na ekranu pred Vama. Vi ste pomenuli, tokom  
8 Vašeg svjedočenja, da ste bili član komisije za kadrovska pitanja i da ste  
9 imenovani članom te komisije 1991. godine. Da li je to tačno?

10 O: Da, to je tačno.

11 P: Da li ste vidjeli dokument koji je pred Vama prije nego što ste došli  
12 u sudnicu?

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon... Sada imamo taj  
14 dokument na ekranu, izvolite nastavite.

15 G. HARMON: [simultani prevod] Pa, nisam sasvim siguran kako funkcioniše  
16 tehnologija u ovoj sudnici. Pojavio se na mom ekranu.

17 P: Gospodine Deronjić, Vi vidite da se ime "Deronjić" pojavljuje pod  
18  
19  
20  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 brojem 12, "Deronjić Miodrag". Da li je to greška ili je to Vaše ime?

2 O: To je moje ime. Greška je u imenu, ja sam Miroslav.

3 P: Datum ovog imenovanja je 9. septembar 1991. godine. Potpisao je  
4 gospodin Rajko Dukić, predsjednik Izvršnog odbora SDS-a; je li to tačno?

5 O: Da, to je tačno.

6 P: Gospodine Deronjić, rekli ste da niste pošli raditi u ovoj komisiji  
7 sve do 1993. godine. Možete li nam to objasniti?

8 O: Pa, želio bih da budem potpuno precizan. Ja se ne sjećam nijednog  
9 sastanka iz 1991. godine. Ne tvrdim da možda nije bio neki sastanak i da sam bio  
10 prisutan, pa da sam u međuvremenu to zaboravio, ali ja ne mogu da se sjetim.  
11 Razlozi za to su a... veoma jasni. Bratunac je u 1991. godini, u jesen, ušao u  
12 jednu zaista a... dramatičnu fazu, to je faza - ili period, bolje rečeno - gotovo  
13 otvorenih sukoba u samom Bratuncu. Grad je gotovo dva-tri mjeseca bio pod  
14 barikadama, a... tako da sam bio okupiran tim problemima.

15 A u međuvremenu su se i dešavali dramatični događaji na državnom nivou u  
16 r... u Bosni i Hercegovini, koji su rezultirali raznim odlukama koje je SDS  
17 donosio i d... ja sam bio dužan da ih sprovodim, i uglavnom sam se bavio tim  
18 problemima.

19 Zbog toga mislim da nisam nijednom bio na tim sastancima kadrovske  
20 komisije. Kažem da ne mogu da tvrdim to 100%, jer ipak je to prije 13 godina  
21 bilo. Čini mi se da nisam bio ni na jednom tom sastanku, ako je to uopšte neki  
22 relevantan detalj.

23 P: Gospodine Deronjić, takođe ste rekli da ste bili član Glavnog odbora  
24 SDS-a, odnosno da ste postali član Glavnog odbora u ljeto 1993. Možete li reći

1 sudijama koje su bile Vaše dužnosti i odgovornosti na toj funkciji?

2 O: Pa, ja sam i... naravno, iz sjećanja sam takođe rekao taj period.

3 Ponovo želim da kažem da nisam imao priliku da vidim dokument tačno kada sam  
4 izabran u Glavni odbor. Ja mislim i znam da je to 1993. godina, a... znam da je  
5 stranka u proljeće 1993. godine obnovila svoj rad, i ja sam kooptiran u Glavni  
6 odbor. Ne znam tačan datum kada je se to desilo.

7 Moje dužnosti su bile da u političkom, znači, smislu predstavljam  
8 opštinu, prije svega, i tu regiju, moglo bi se reći - ili subregiju, kako god  
9 hoćete - Bratunac i Srebrenicu, pošto o... je Goran Zekić, koji je ra... prije mene  
10 predstavljao tu regiju poginuo 8. maja 1992. godine. Zadaci članova Glavnog  
11 odbora, njihove dužnosti, obaveze, su propisani statutom stranke i mislim da  
12 nisu neuobičajeni i za ostale stranke. Znači, imali smo mogućnosti da  
13 učestvujemo u kreiranju politike SDS-a na tim sjednicama, da donosimo određene  
14 odluke i da ih a... upoznajemo članstvo na terenu da se one sprovode.

15 Najkraće bi to bio moj odgovor.

16 P: I, na kraju, rekli ste da 1996. ste postali potpredsjednik stranke  
17 SDS. Možete li objasniti sudijama koje su bile Vaše dužnosti i odgovornosti na  
18 toj funkciji?

19 O: Predsedništvo SDS-a je, u to vreme, bilo najviši organ SDS-a. A  
20 sačinjavao... sačinjavali su ga sedam potpredsednika, čini mi se da sam to već  
21 rekao. I, dužnosti Predsedništva su bile da, ovaj, kreira politiku i predlaže  
22 određene odluke Glavnom odboru, a... nakon čega ih Glavni odbor razmatra, usvaja  
23 ili odbija, zavisno od raspoloženja Glavnog odbora, i prosleđuje a... određenim a...  
24 državnim kapacitetima koji ih provode u djelo.

1 P: Za vrijeme dok ste bili član stranke SDS, od trenutka kada ste  
2 preuzeli početnu funkciju u toj stranci -

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mogu li Vas prekinuti, gospodine Harmon?  
4 Da li ste završili sa ovim dokumentom?

5 G. HARMON: /prevod engleskog transkripta: "Da, jesam."/

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mogu li Vas zamoliti da nam pokažete  
7 drugu stranu prevoda ovog dokumenta, jer ovo je samo djelimični prevod  
8 dokumenta. Da. Vidimo na dnu prevoda druge stranice, piše: "ERN 3587" koji  
9 slijedi je druga kopija ovog istog dokumenta /kako je prevedeno/. I, ja sam  
10 primijetio da ste Vi prezentirali 3586 i 3587, a čini se da je riječ o istom  
11 dokumentu, pa se pitam koji je razlog da nam dva puta dostavite približno isti  
12 dokument. Jer, ima nešto zabilježeno u rukopisu na dokumentu 3586, broj "7" koji  
13 je na vrhu, a nema ga na drugom, i broj "14". Da li ima neki konkretan razlog za  
14 to?

15 G. HARMON: [simultani prevod] Pa, ja nisam s tim upoznat, ne znam ni za  
16 kakav poseban razlog.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možemo li onda da uvedemo jedan  
18 dokument, a da ne pominjemo drugi sličan dokument?

19 Izvolite, nastavite.

20 G. HARMON: [simultani prevod]



1 P: Gospodine Deronjiću, dakle, od vremena kada ste stupili u SDS i kada  
2 ste preuzeli svoje prve dužnosti pa do vremena kada ste otišli sa stranačkih  
3 položaja, najviših položaja koje ste imali, jeste li imali prilike sastajati se  
4 i razgovarati sa vođama SDS-a, kako na općinskom, dakle, nivou, tako i na  
5 regionalnome i republičkom nivou, te jeste li razgovarali o politici i  
6 smjernicama kako stranke SDS, tako i vlade?

7 O: Da. U svim b... odgovorima je pot... mislim, o svim pitanjima odgovor je  
8 potvrđan. Imao sam priliku, a... u različitim periodima od 1990. do 1997. godine,  
9 kada sam napustio SDS, kada sam podnio ostavku, da kontaktiram sa brojnim a...  
10 ljudima iz vrha a... stranke i sa ljudima na opštinskom nivou, to se  
11 podrazumijeva, takođe i na regionalnom nivou. Mi smo se veoma često sastajali i  
12 diskutovali o svim smjernicama stranke, mada želim z...za ovo Sudsko vijeće da  
13 kažem da, u formalnom smislu, statutarno, regionalni odbori, koliko ja znam,  
14 nisu postojali, već smo se mi sastajali kao ljudi koji na određenoj regiji imamo  
15 zajedničke interese i diskutovali o određenim problemima vezanim za  
16 organizovanje stranke, izbore - sve drugo što se tiče života i rada jedne  
17 stranke. Odgovor je, znači, potvrđan. Imao sam prilike u različitim periodima da  
18 srećem i najviše rukovodioce Srpske demokratske stranke.

19 P: Jesu li vaši razgovori o radu i politici stranke se odigravali u  
20 privatnim razgovorima s predstavnicima SDS-a sa tih različitih nivoa, kao i na  
21 formalnim sjednicama i sastancima Srpske demokratske stranke?

22 O: Pa, ne bih mogao reći da su to bili... da sam imao neke neformalne,  
23 privatne susrete, izuzev ako se ne računaju razgovori koje obično vodimo na  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 Glavnom odboru u određenim pauzama ili dok čekamo sjednice, u restoranima ili  
2 objektima u kojima se održavaju ti sastanci; ili, recimo, kadrovsku komisiju  
3 kada smo imali, pa u pripremama za... dok čekamo da se iskupimo, razgovaramo često  
4 o nekim problemima. Ali, nikada nisam imao priliku da više ili neke druge, ovaj,  
5 funkcionere stranačke posjećujem privatno, kući, a... niti sam na taj način  
6 komunicirao sa bilo kim. Znači, uglavnom bi se moglo reći da sam formalno, na  
7 tim sjednicama, se upoznavao sa ljudima i sa stavovima Srpske demokratske  
8 stranke.

9 P: U Vašem svojstvu u općini Bratunac, jeste li dobivali upute,  
10 direktive i odluke SDS-a, jeste li ih analizirali i kasnije provodili u djelo?

11 O: Da. Brojni su primjeri toga. A... mi smo sjednice uglavnom održavali  
12 vezano za određene direktive koje smo dobijali. Naravno, bilo je i lokalnih  
13 potreba, pa smo zakazivali s... a... svoje lokalne sjednice i držali ih, ali brojni  
14 su primjeri da smo dobijali materijale koji su o...određivali glavne smjernice  
15 djelovanja a... političkih organa na terenu, i mi smo ih analizirali, držali  
16 sjednice oko toga. A... Tužilaštvo /sic/ je upoznato s tim, pošto posjeduje  
17 originalne zapisnike sa tih sjednica i vidi se da smo to sve primjenjivali,  
18 analizirali, diskutovali i... tako.

19 P: Jeste li se kasnije sprijateljili, jeste li postali suradnik doktora  
20 Radovana Karadžića?

21 O: Pa, to je pitanje na koje sam davao odgovor do sada. Teško mi je da  
22 definišem šta u suštini znači prijateljstvo. O... uzajamno poštovanje između  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 gospodina predsednika Karadžića i mene je postojalo u fazi, pogotovu, kada sam  
2 ja ušao u... u predsedništvo stranke. A... ja želim takođe da kažem da lične  
3 kontakte, porodične, i te vrste nisam imao priliku da održavam sa gospodinom  
4 Karadžićem, niti da se srećem u nekom posebnom a... okruženju, izuzev na tim  
5 sastancima.

6 Tačno je da sam ponekad imao priliku da, čekajući da se... da drugi se  
7 pojave na određene sastanke /sic/, sa gospodinom Karadžićem provedem, a... u  
8 čet'ri oka ili u društvu još nekoga, određeno vrijeme i da neformalno  
9 diskutujemo o određenim problemima. Prijateljstvo je ipak, čini mi se, nešto  
10 malo više od toga, ali ja dozvoljavam da se moj odnos i Karadžićev može tumačiti  
11 i kao blizak odnos.

12 P: U svojim kontaktima s doktorom Karadžićem, jeste li imali prilike s  
13 njim raspravljati o politici SDS-a i vladinoj politici?

14 O: Da. Brojni su primjeri. Mislim da je nepotrebno da ih sve nabrajam,  
15 ali imali smo priliku da diskutujemo i o nekim pitanjima a... i vojnim, i  
16 personalnim, i vladinoj politici, politici SDS-a. Imali smo priliku da ponekad,  
17 u čet'ri oka ili u užem društvu, raspravljamo o tome.

18 P: Poznajete li optuženoga, Momčila Krajišnika?

19 O: Da, gospodina Momčila Krajišnika takođe poznajem.

20 P: Jeste li imali prilike uočiti nivo njegova uticaja kod drugih članova  
21 SDS-a i u vladi dok ste Vi vršili razne dužnosti u SDS-u?

22 O: Da. Odgovor je potvrđan. Imao sam mogućnosti. A... želim samo da kažem

1 da, u 1991. godini, čini mi se da, izuzev preko medija, nisam poznavao lično  
2 gospodina Krajišnika. Možda na nekim sastancima na kojima sam prisustvovao kao  
3 predsednik Opštinskog odbora SDS-a imao sam priliku da ga vidim, ali ne sećam se  
4 nekih bližih kontakta /sic/ sa njim. U 1992. godini mislim da ga nisam viđao jer  
5 nisam bio vezan za Skupštinu, a SDS nije radio. U 1993. godini, gospodina  
6 Krajišnika sam viđao na sjednicama kadrovske komisije. Mislim da je u većini tih  
7 slučajeva i on lično prisustvovao, kao član, sastancima te kadrovske komisije. A  
8 kasnije, kao podpredsednik, imao sam priliku da i bliže upoznam gospodina  
9 Krajišnika i mislim da a... iz tog perioda, pogotovu, mogu dati određena a...  
10 mišljenja o njegovom uticaju i značaju u srpskoj politici.

11 P: Gospodine Deronjiću, porazgovarajmo sada o vremenu kada ste Vi radili  
12 na tim raznim dužnostima, kako na lokalnoj razini, tako i na republičkoj razini,  
13 u SDS-u. Vi ste, pretpostavljam, imali prilično česte kontakte s drugim  
14 članovima SDS-a, je li tačno?

15 O: Da, to je tačno.

16 P: I jeste li bili u stanju utvrditi, ustanoviti stanovišta svojih  
17 kolega u SDS-u i u vladi u vezi s tim na koji oni način gledaju gospodina  
18 Krajišnika, njegovu ulogu i njegov utjecaj u stranci i u vladi?

19 O: Da. M... ja kažem "da", mada ha... ne uzimam sebi za pravo da je moje  
20 mišljenje i mišljenje kolega tačno, ali postojalo je jedno mišljenje da gospodin  
21 Krajišnik je čovjek od najvišeg povjerenja u Republici Srpskoj i uopšte u  
22 srpskoj politici u Bosni i Hercegovini. I, ako mogu da kažem jedan zaključak -

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, izvolite.

1 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, važno je sada reći da pitanja  
2 moraju biti vrlo specifična u vezi sa vremenskim okvirom, zato što smo čuli  
3 svjedočenja o položajima gospodina Deronjića 1991., 1992. i 1993. Ali, ovaj  
4 konkretni dio ispitivanja je postao prilično nespecifičan, nekonkretan u vezi s  
5 vremenskim okvirom, i to se u pitanjima koja se o svjedoku postavljaju mora  
6 jasno kazati.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, da počnemo sa zadnjim  
8 pitanjem. Biste li, molim Vas, rekli na koje vrijeme Vi mislite kada ste pitali?

9 G. HARMON: [simultani prevod] Ja ću razložiti pitanja na više dijelova.

10 P: Gospodine Deronjiću, rekli ste nam da niste imali kontakata s  
11 gospodinom Krajišnikom početkom Vašeg sudjelovanja i rada u SDS-u. Bez obzira na  
12 to, je li gospodin Krajišnik bio jedna od vodećih figura u SDS-u 1991. i 1992.  
13 godine?

14 O: Da. Odgovor je "da".

15 P: Kako su –

16 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, adekvatan način postavljanja  
17 pitanja, po našem mišljenju, je da se postavi pitanje – naravno, koliko svjedok  
18 može točno to kazati – koji je bio položaj gospodina Krajišnika u SDS-u i kakva  
19 je on figura bio, a ne je li gospodin Krajišnik bio vodeća figura. A to upravo  
20 tužitelj nastoji ustvrditi i to je jako sugestivno.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Je li netko vodeća osoba jeste

1 sugestivno pitanje.

2 G. STEWART: [simultani prevod] Pa da, časní Sude.

3 G. HARMON: [simultani prevod] Ja mogu parafrázirati pitanje.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite.

5 G. HARMON: [simultani prevod]

6 P: Kako se na gospodina Krajišnika gledalo, u smislu njegove uloge u  
7 SDS-u 1991. i 1992.?

8 O: Daću prvo jedno -

9 G. STEWART: [simultani prevod] Časní Sude.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Stewart.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Meni je jako žao što stalno prigovaram,  
12 ali kako se gledalo -

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja sam shvatio da je pitanje bilo:

14 "Kakvo je bilo Vaše gledište", je li tako? Čini se da je došlo do nesporazuma.

15 Gospodine Deronjiću, pitanje je... ne, nije prevedeno na engleski, već ga  
16 je gospodin Harmon na engleskome i postavio. Ali, mislim da je on možda pogrešno  
17 formulirao pitanje. Naime, pitanje je bilo: koja je bila Vaša percepcija, dakle,  
18 koje je bilo Vaše gledište o gospodinu Krajišniku, u smislu njegove uloge u SDS-  
19 u 1991. i 1992.? Izvolite, molim. Odgovorite na pitanje.

20 SVEDOK: 1991. godine, gospodina Krajišnika poznajem samo preko medija.

21 A... njegova uloga u vođenju Zajedničke skupštine u Bosni i Hercegovini a... bila je  
22 veoma a... medijski predstavljena, tako da su ljudi sa velikom pažnjom gledali  
23 zasjedanja tih skupština i dramatične događaje koji su se kroz tu skupštinu

24

25

26

27

28

29

30

1 prelamali, u o... bivšoj Jugoslaviji i Bosni i Hercegovini. A... neosporno je da sam  
2 shvatio da je gospodin Krajišnik jedna od vodećih ličnosti u političkom životu  
3 Bosne i Hercegovine i jedna od vodećih ličnosti u političkom životu Srba u Bosni  
4 i Hercegovini. Nije, možda, na mjestu da govorim o tome, ali mislim da je imao i  
5 određenu popularnost u tom periodu a... kod srpskog naroda, ukupno gledajući. A ne  
6 mogu da kažem i da odgovorim na pitanje o... striktno oko politike SDS-a, jer iz  
7 tog perioda nisam upoznat sa njegovim aktivnostima u samoj stranci, u SDS-u.  
8 Viđao sam ga, rekao sam, na pojedinim sjednicama. To su bile obično sjednice  
9 Glavnog odbora, proširene sa predsjednicima opštinskih odbora; na kojima sam ja  
10 učestvovao bilo ih dvije ili tri sjednice, i nisam primetio ništa posebno u tom  
11 periodu, u vezi sa aktivnostima u stranci. To je moj odgovor.

12 G. HARMON: [simultani prevod]

13 P: U tom istom vremenskom razdoblju, možete li komentirati o tome kako  
14 su druge ličnosti iz SDS-a gledale gospodina Krajišnika?

15 O: Ja mogu da kažem da... Oprostite, mislio sam da imamo primedbu. Ali, ja  
16 mogu da kažem da -

17 G. STEWART: [simultani prevod] Pa da. Zapravo, da, da, prigovor postoji,  
18 tko god je pomislio da će se uložiti prigovor. Svjedok može adekvatno svjedočiti  
19 o tome što je on vidio, odnosno kako je on promatrao položaj i aktivnosti  
20 gospodina Krajišnika u SDS-u. Može, također, adekvatno govoriti i o činjenicama  
21 na osnovi kojih on to izvlači kao zaključak. Ali, on ne može svjedočiti o tome  
22 kakva je bila percepcija drugih ljudi o gospodinu Krajišniku, osim ako to ne

1 dovodi do njegova znanja o položaju gospodina Krajišnika. Mi tu, zapravo,  
2 dobivamo dokaze iz druge, pa čak i iz treće ruke, u vezi s tim.

3 G. HARMON: [simultani prevod] Ja mislim da je pitanje sasvim adekvatno.  
4 Ovaj svjedok je, naime, bio u poziciji da se druži s ljudima iz stranke, iz SDS-  
5 a, u tom vremenskom razdoblju. On je bio u mogućnosti čuti što su drugi govorili  
6 o gospodinu Krajišniku, a isto tako je mogao formirati mišljenje u vezi s tim,  
7 dakle, što on misli kako se gleda na gospodina Krajišnika.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, da. Postavljanje  
9 pitanja o percepciji gospodina Deronjića u vezi s tim kako su drugi gledali na  
10 gospodina Krajišnika bi moglo vrlo lako moglo dovesti do nagađanja. S druge,  
11 pak, strane, Vama je dopušteno postavljati pitanja o tome što je gospodin  
12 Deronjić uočio kao izraz percepcije, odnosno gledanja drugih osoba. Ne bih  
13 tražio od njega da gleda, zapravo, u um, u glavu drugih ljudi, već da nam kaže  
14 što je on uočio, naime, kakvo je on ponašanje ljudi uočio, čak i ako se govori o  
15 izgovorenim riječima drugih ljudi.

16 G. HARMON: [simultani prevod]

17 P: Gospodine Deronjiću, jeste li Vi bili u mogućnosti čuti što su drugi  
18 ljudi govorili o gospodinu Krajišniku? A ja govorim, naravno, o vremenskom  
19 razdoblju od 1991. pa do 1992.

20 O: Da.

21 P: Možete li obavijestiti Vijeće što ste Vi u vezi s time čuli?

22 O: Prvo, već sam odgovorio djelimično na to pitanje. Čuo sam od mnogo  
23 ljudi da je gospodin Krajišnik pravi reprezent politike SDS-a u tom smislu.  
24 Naravno, ja nikoga ne citiram. Bio je veoma popularna ličnost u tom periodu, u  
25  
26  
27  
28  
29  
30



vođenju tih skupština. Bio je predsednik Skupštine Bosne i Hercegovine. A... čuo sam od mnogih ljudi da je nesporan autoritet u o... o... SDS-u, i da je intimni prijatelj sa gospodinom Karadžićem, da su njih dvojica kreatori politike SDS-a, a... i da su, u izvesnom smislu, dvojac koji... ili par koji, ovaj, ima najveći uticaj u toj politici. To je bilo mišljenje i moje i ljudi oko mene.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon. Gospodine Harmon, svjedok se polako kreće prema području za koje bih očekivao ili za koje bih mislio da se više radi o nagađanjima, a ne o osobnim saznanjima. Naime, ako on kaže: "Da, oni su mu aplaudirali," ili "Rekli su da je on dobar vođa tima," ili bilo kakve direktne opservacije koje su date gospodinu Deronjiću ili prenijete, to je, zapravo, adekvatan način da se postavi pitanje. Ali, na kraju, mi zapravo dolazimo do one percepcije da je on činio jednu vrstu ekipe s gospodinom Karadžićem i u duetu s takvim da je imao velikog utjecaja. To je previše nejasno.

G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, imam samo jedno pitanje. Ne znam hoćemo li napraviti pauzu sada ili da nastavim?

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Napravićemo pauzu za par minuta. Druga pauza je obično kraća. Dakle, imate još tri do pet minuta na raspolaganju, pa ćemo onda nastaviti kasnije u 12.45h.

G. HARMON: [simultani prevod]

P: Gospodine Deronjiću, u vremenskome razdoblju kada ste Vi radili na republičkome nivou, jeste li uočili gospodina Krajišnika i, na osnovi onoga što ste Vi opažali, jeste li uspjeli doći do ikakvoga zaključka u vezi s ovlastima i sa moći gospodina Krajišnika i u SDS-u i u vlasti, odnosno u vladi? Dakle, molim

1 Vas da nam kažete o jednom i o drugom nešto; dakle, najprije u stranci, a onda u  
2 vladi.

3 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da bi se ovo pitanje  
4 moglo postaviti konkretnije u vezi s vremenom, a ne samo da se daje samo  
5 indirektna referenca, kada se kaže "kada ste radili na republičkoj razini".  
6 Dakle, bilo bi bolje da se dâ konkretni vremenski period.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, možete li Vi to tako  
8 učiniti?

9 G. HARMON: [simultani prevod] Svakako.

10 P: Gospodine Deronjiću, kada ste počeli raditi na republičkoj razini u  
11 SDS-u?

12 O: 1993. godine, kada sam izabran u... u Glavni odbor.

13 P: Možete li sada odgovoriti na moje pitanje?

14 O: Da, mogu odgovoriti. Ja sam imao priliku u tom periodu da se bolje  
15 upoznam sa gospodinom Krajišnikom i sa njegovim djelovanjem, i smatram da je on  
16 bio jedan od veoma moćnih ljudi u Republici Srpskoj, koja je u međuvremenu  
17 formirana. Na državnom nivou, smatrali smo ga za jednim /sic/ od glavnih ljudi u  
18 vođenju državne politike. Što se tiče SDS-a, a... on je učestvovao na svim  
19 sjednicama a... Glavnog odbora, ko... ne tvrdim baš na svim, jer možda je imao i  
20 drugih obaveza. Nikada nije sjedio u Predsedništvu SDS-a, ili se ja ne sjećam  
21 takve sjednice. Sjedio je u prvom redu, za goste. Javljao se poslednji za  
22 diskusije, a... obično među poslednjim. A... bio je veoma s... m... sugestivan u svojim  
23 nastupima, veliki broj njegovih predloga je Glavni odbor poslušao, usvojio,  
24 primijenio, itd.

25 A... za gospodina Krajišnika je važilo, u tom periodu, jedno mišljenje da  
26  
27  
28  
29  
30

1 je, u operativnom smislu, u vođenju države, glavni čovjek u Republici Srpskoj.  
2 Takvo mišljenje su imali većina kolega koje sam ja u to vreme poznao.

3 P: Koji je bio njegov položaj u stranci? Sada ste rekli kakav je bio  
4 njegov položaj u državi. Možete li nam napraviti razliku između njegovih  
5 funkcija, odnosno položaja u stranci i u državi? I, ako možete, recite nam koji  
6 je bio njegov položaj u stranci.

7 O: O...on je b... u stranci bio, koliko ja znam, član ovih organa kojih sam  
8 i ja bio član. Znači, Glavnog odbora m... i kadrovske komisije, u čijem radu je  
9 takođe učestvovao. A... to su formalne njegove funkcije u stranačkim organima. A  
10 što se tiče jednog njegovog opšteg uticaja na politiku SDS-a, smatram da je ona  
11 bila daleko iznad toga i smatram da je njegov uticaj u SDS-u i njegov položaj,  
12 ako bih mogao da ga neformalno rangiram, bio veoma visok. Ja bih se usudio, i  
13 mišljenje opšte je bilo, da je to bio o... položaj odmah iza predsednika  
14 Karadžića.

15 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, jesam li prekoračio vrijeme?

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, niste. Ali, prije nego što prekinemo  
17 s radom, zamoliću poslužiteljicu da izvede svjedoka iz sudnice.

18 Gospodine Deronjiću, sad ćemo napraviti pauzu od skoro 20 minuta.

19 [Pretresno veće i sekretar se savetuju]

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Cvijetiću, Vas će iz sudnice  
21 ispratiti poslužiteljica.

22 Gospodine Harmon, mi smo svjedoku postavljali pitanja u vezi sa onim što  
23 se događalo 1993. godine i dalje. Vijeće se pita koliko je to relevantno za  
24 period optužnice.

1 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, ovaj svjedok je u mogućnosti  
2 dati svoje mišljenje u vezi s uticajem gospodina Krajišnika. On može, na osnovi  
3 mojih zaključaka iz 1993., 1994. i 1995., reći da potvrđuje - i, dakle, još mu  
4 nisam postavio to pitanje - i, zapravo, potvrđujem ono što smatram da je bio  
5 njegov položaj u vlasti, odnosno kakve je ovlasti i kakvu je moć imao. Dakle, to  
6 je relevantno samo za to i kao takvo se treba shvatiti.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Iako je osnova njegova znanja sasvim  
8 drugačija 1993., te dopušta, rekao bih, drugačije zasnovanu procjenu, u  
9 usporedbi s onim kakvi su bili izvori njegova znanja ranije. Ja se nadam da ćete  
10 to imati na umu kada budete u vezi s ovim dalje ispitivali svjedoka. Vi znate da  
11 je retroaktivnost u krivičnom pravu uvijek problem.

12 Gospodine Stewart, izvolite.

13 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, pa, ja bih mogao reći što  
14 imam za reći nakon što kažete gospodinu Harmonu što imate.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, gotov sam.

16 G. STEWART: [simultani prevod] Samo dvije primjedbe nakon Vaših  
17 primjedbi. Mi do sada nismo ulagali prigovore na osnovi toga što ništa iz 1993.  
18 nije relevantno u smislu da se vrijeme završilo 30. ili 31. decembra 1992. To ne  
19 bi bilo realistično. Ali, svakako, važno je da sve što se iznese u vezi sa  
20 kasnijim vremenskim razdobljem se izvede jer je to tužitelj rekao da mora biti  
21 direktno relevantno kako bi se ustanovio položaj u relevantno predmetno vrijeme.

1 No, mislim da je to *implicite* bilo rečeno u onome što ste Vi kazali.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja sam rekao sljedeće: mislim da je  
3 dobro da se ne reaguje na svako pitanje koje je izvan perioda od juna 1991. do  
4 decembra 1992. S druge, pak, strane, moramo paziti da se ne bavimo previše onim  
5 vremenskim razdobljima koja su oko vremena koje pokriva optužnica, iako to  
6 svakako može biti donekle relevantno. No, ja sam htio postaviti gospodinu  
7 Harmonu to pitanje.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Ukratko druga primjedba, časni Sude, vrlo  
9 kratka. Kada se govori o mišljenju ovoga svjedoka, moram reći da ovaj svjedok  
10 nije vještak nego je činjenični svjedok i, u skladu sa uobičajenim načelima,  
11 kada svjedok daje mišljenje koje je zapravo dobar način sažimanja onoga što on  
12 činjenično zna i koje je činjenice uočio i o čemu on svjedoči, onda nema  
13 prigovora. Ali, ako se postavlja pitanje ulaska u područje mišljenja, za razliku  
14 od metode prenošenja činjeničnih dokaza, onda to izlazi izvan adekvatnog okvira  
15 svjedočenja ovoga svjedoka.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ja se slažem da nije uvijek lako  
17 napraviti granicu i razliku između te dvije stvari. Ukoliko, recimo, općenito  
18 prihvatite da je Zinedine Zidane dobar nogometaš, teško bi to bilo zanimljati.  
19 Iskreno govoreći, ja nikada nisam to istraživao, da li on stvarno jeste dobar  
20 nogometaš. No, koji je put je jako teško napraviti tu razliku, i mislim da će  
21 gospodin Harmon paziti na to.

22 Pauza će biti do 12.50h.

23 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

24 ... Početak pauze u 12.31h

25

26

27

28

29

30

1 ... Sednica nastavljena u 12.56h

2 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

3 Izvolite sjesti.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodo poslužiteljice, molim Vas,

5 uvedite zastupnika svjedoka u sudnicu.

6 Gospodine Harmon, izvolite nastavite.

7 G. HARMON: [simultani prevod]

8 P: Gospodine Deronjić, govorili smo o gospodinu Krajišniku. Dozvolite da  
9 ponovo skrenem Vašu pažnju na period između 1991. i 1993. godine. Da li sam  
10 dobro shvatio Vaše svjedočenje da ste Vi poznavali gospodina Krajišnika u tom  
11 vremenskom periodu samo iz medija?

12 O: Ne. Nisam mislio n... tako. Rekao sam da sam u dva-tri navrata, u  
13 nekoliko prilika imao mogućnost da a... budem prisutan na sastancima na kojima je  
14 bio prisutan i gospodin Ka...Krajišnik. A većinu svojih saznanja o gospodinu  
15 Krajišniku sam formirao iz medija.

16 P: Pored onoga što ste znali iz medija, da li ste stekli dojam o  
17 položaju gospodina Krajišnika u stranci SDS na osnovu toga što ste prisustvovali  
18 sastancima SDS-a?

19 O: Pa, mogao bih formirati određeno mišljenje, ali to su bile rijetke  
20 prilike, kada sam imao o... šansu da neposredno čujem i vidim gospodina  
21 Krajišnika. Sveo bih to na tri-čet'ri susreta, a... na sastancima SDS-a. Rekao sam  
22 o tome da je on uzimao riječ na tim sastancima. Ne mogu se sjetiti iz tog  
23 perioda ničega bitnog a... iz njegovog ponašanja, izuzev da je bio prisutan na tim  
24 nekim sastancima i da je sjedio u onim prvim redovima, među najvažnijim ljudima  
25 o... na tom sastanku. Nemam neko specifično mišljenje o njegovoj ulozi u stranci u  
26 tom periodu, izuzev onoga koje sam rekao i koje se bazira na medijima, posrednim

27

28

29

30

1 saznanjima od mojih kolega, poslanika. Gospodin Zekić je bio poslanik u a...  
2 republičkoj skupštini Bosne i Hercegovine i imali smo priliku često da  
3 razgovaramo na te teme, i njegovo mišljenje je bilo da je gospodin Krajišnik  
4 jedan od autoriteta, nespornih autoriteta u Srpskoj demokratskoj stranci i u  
5 politici koju je vodila ta stranka.

6 P: Gospodin Zekić, Goran Zekić, je bio politička figura iz Srebrenice,  
7 opštine koja je bila susjedna Bratuncu, je li tako?

8 O: Tačno.

9 P: Gospodin Zekić je bio u Glavnom odboru SDS-a, je li to tačno?

10 O: Tačno. Ja mislim od osnivanja SDS-a on je bio član Glavnog odbora.

11 P: Takođe je bio poslanik u skupštini bosanskih Srba, je li tako?

12 O: Tačno.

13 P: Da li je on bio u čestom kontaktu sa vodstvom na republičkom nivou, s  
14 obzirom na te funkcije koje je imao? Ako Vi to znate.

15 O: Da, ja znam. On je bio u čestom kontaktu sa rukovodstvom jer je  
16 ispred te regije imao najviše funkcije, i u državnim i u političkim organima.

17 P: A da li ste Vi i gospodin Zekić imali česte kontakte i razgovore u  
18 periodu 1991./1992. godine?

19 O: Da, imali smo veoma česte razgovore i privatno, jer smo bili i  
20 prijatelji, a... a imali smo i formalno, na sastancima, jer je on često donosio  
21 materijale sa sjednica Glavnog odbora i prihvatao je na sebe zaduženje da te  
22 materijale proslijedi i našem odboru, i veoma često je učestvovô u radu tog  
23 našeg odbora, u Bratuncu, kao predstavnik najvišeg tog političkog organa, i  
24 prenosio nam je uputstva i smjernice Srpske demokratske stranke i, najčešće,

1 on ih je i tumačio na našim odborima.

2 P: I da li je on takođe s Vama razgovarao, na neki način manje formalan,  
3 manje zvaničan, prenoseći Vam svoja zapažanja o onome što se dešavalo na višem  
4 nivou u stranci SDS i na nivou vlade?

5 O: Gospodin i ja smo bili lični prijatelji. Imali smo brojne prilike da  
6 razgovaramo i neformalno o politici Srpske demokratske stranke. Znači, odgovor  
7 je potvrđan.

8 P: A da li je on s Vama razgovarao o različitim osobama, uključujući i  
9 gospodina Krajišnika, u tom vremenskom periodu?

10 O: Naravno. Razgovarali smo o svim relevantnim ličnostima u politici  
11 SDS-a. Ne sjećam se tačno načina ili mjesta gdje smo razgovarali o pojedinom  
12 čovjeku, ali to su bile uobičajene teme, da smo raspravljali o a... liderima  
13 Srpske demokratske stranke.

14 P: Da li Vam je gospodin Zekić iznio svoje mišljenje o gospodinu  
15 Krajišniku?

16 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude –

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Stewart.

18 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, pitanje o kome se raspravljalo prije  
19 pauze bilo upravo pitanje mišljenja, a ovo je sada još nešto ekstremnije jer je  
20 nešto što je stvarno sporno, pošto je sada riječ o mišljenju gospodina Zekića  
21 koji više nije živ. Dakle, ako govorimo sada o tome da se pređe ta linija – mi  
22 smo se složili da je riječ o vrlo teškoj liniji, o određivanju da li se ona  
23 prelazi ili ne – ali ovdje je sada riječ o mišljenju koje čak i da je gospodin  
24 Zekić ovde svedočio, bila bi riječ o mišljenju i to bi bilo nešto što bi bilo  
25 sporno, da li je prihvatljivo u dokaze ili nije. Ali sada ovo još više traži

26

27

28

29

30



1 ulaganje prigovora jer je sada riječ o tome da li je gospodin Zekić možda  
2 izložio svoje mišljenje svjedoku koji sada svjedoči. Tako da mi sada ulazimo u  
3 vrlo opasno područje, s ovakvim odgovorom, i prelazimo tu spornu liniju.

4 G. HARMON: [simultani prevod] Ja ponovo mislim da je to fer pitanje da  
5 se postavi. A Vijeće može da prida težinu tom odgovoru koju smatra prikladnom.  
6 Na primjer, mislim da je to prilično uobičajeno kada se vodi rasprava u  
7 organizacionom smislu, da se govori o tome ko je ko, na primer, ko je vođa, ko  
8 je moćna osoba, da se daju karakterizacije te osobe. To je nešto što se dešava  
9 svaki dan. I, ja to pitam ovog svjedoka, a onda Vijeće može da uzme taj odgovor  
10 i da mu prida kakvu god težinu smatra prikladnom.

11 [Sudije većaju]

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prigovor se odbija. Gospodine Harmon, Vi  
13 možete da pitate šta je svjedok čuo od gospodina Zekića i Vi treba da držite pod  
14 punom kontrolom bilo kakvo odstupanje od onoga što je primijećeno i prelazak na  
15 spekulaciju i iznošenje mišljenja, iako je to vrlo osjetljivo područje /kako je  
16 prevedeno/. Ne mora da znači da je svaka procjena mišljenje.

17 G. HARMON: [simultani prevod]

18 P: Šta ste Vi čuli od gospodina Zekića kada je riječ o položaju  
19 gospodina Krajišnika?

20 O: Kratko ću odgovoriti. Ne sjećam se nijednog relevantnog mišljenja  
21 gospodina Zekića o gospodinu Krajišniku. Ja sam samo rekao da je jedno opšte  
22 mišljenje bilo da je o... gospodin Krajišnik veoma moćan čovjek. Ne mogu se

1 sjetiti d...direktno nijednog opisa ili odgovora go...gospodina Zekića o ličnosti  
2 gospodina Krajišnika, i slažem se da bi to mogla biti i spekulacija. Ne želim  
3 da... Ne mogu se, zaista, sjetiti tačno njegovog opisa, a sve drugo mi se čini da  
4 nije prikladno.

5 P: Dozvolite da skrenem Vašu pažnju, gospodine Deronjić, na juli 1991.  
6 godine. Vi ste nas obavijestili da ste Vi prisustvovali nekim sastancima u tom  
7 vremenskom periodu, nekim sastancima SDS-a, i ja bih želio da skrenem Vašu  
8 pažnju na sastanak koji je održan 12. jula u Sarajevu. To je bila sjednica  
9 Skupštine SDS-a.

10 G. HARMON: [simultani prevod] Molim da se sljedeći dokazni predmet  
11 obilježi i pokaže svjedoku.

12 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] To je dokazni predmet P37.

13 G. HARMON: [simultani prevod] Molim Vas, pokažite verziju na B/H/S-u  
14 gospodinu Deronjiću.

15 P: Gospodine Deronjić, da li ste Vi vidjeli ovaj dokument prije nego što  
16 ste došli danas u sudnicu da svjedočite.

17 O: Da, gospodine Harmon, imao sam priliku da vidim ovaj d...dokument prije  
18 nekoliko dana, u pripremama za svjedočenje.

19 P: Da li ste prisustvovali ovoj konkretnoj sjednici Skupštine SDS-a, 12.  
20 jula 1991. u Sarajevu?

21 O: Da. Iz materijala se vidi da sam bio i ja prisutan na ovoj sjednici.

22 P: Na toj sjednici Skupštine, gospodin Krajišnik je proglašen eminentnom  
23 političkom figurom u redovima srpskog naroda. Da li se sjećate da je gospodin  
24 Karadžić njemu na taj način aplaudirao? Mogu da skrenem Vašu pažnju na stranicu  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 14. Pokušavamo da koordiniramo tehnički aspekt ovoga. Da li se engleska verzija  
2 toga pojavljuje?

3 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, izvolite.

5 G. STEWART: [simultani prevod] Ako Tužilaštvo pokušava da izvede dokaz  
6 da je gospodinu Krajišniku aplaudirano kao eminentnoj figuri na tom konkretnom  
7 sastanku, da bi se uveo stenogram – dakle, zapisnik – i da bi se pokazalo da je  
8 to zabilježeno, a onda pitati da li se to desilo, to apsolutno nije pravi način  
9 da se to uradi. Ono što Tužilaštvo mora da uradi u tim okolnostima, uz puno  
10 uvažavanje, mi smatramo, je da pita svjedoka da li je bio na tom sastanku, da  
11 pita svjedoka da li se sjeća da je gospodin Krajišnik bio na tom sastanku – ili  
12 ta pitanja mogu postavljena u drugom redoslijedu – i onda, na način koji ne vodi  
13 svjedoka, vidjeti da li svjedok može da dâ takvo svjedočenje, a ne uputiti ga na  
14 dio stenograma, odnosno zapisnika, i onda tražiti od svjedoka da to potvrdi.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Harmon.

16 G. HARMON: [simultani prevod] Ja sam pokušao da skrenem pažnju svjedoka  
17 na ovaj konkretni element. Gospodin Deronjić je rekao da je on prisustvovao tom  
18 sastanku. On je imao mogućnost da pogleda ovaj transkript. Ja mogu da mu  
19 postavim šest pitanja da dođemo do toga ali, pošto je vreme ograničeno sa ovim  
20 svjedokom, ovo je samo ilustracija prethodnog svjedočenja gospodina Deronjića. A  
21 ako Vijeće želi, ja mogu ovo ispitivanje voditi na taj način.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, možemo li naći neki srednji put? Da  
23 na neki način se složimo oko toga kako je označen gospodin Krajišnik i onda da  
24 se prezentira papir koji to ilustruje, jer na taj način bismo uštedjeli mnogo

1 vremena. Jer, onda možda samo da ga pitate da li je to izvještaj sa sastanka, i  
2 to može da se uvede u dokaz. Možda jedno ili dva pitanja kojima bi se lako došlo  
3 do suštine, a onda, ako bi odgovor mogao da potvrdi ono što se nalazi na papiru,  
4 onda bi to možda bio dobar način da se to uradi. Ali, staviti tekst pred njega i  
5 reći: "Da li je to ono što se desilo?", možda je to malo pretjerivanje u uštedi  
6 vremena.

7 G. HARMON: [simultani prevod] Ja ću rado povući ovo pitanje. Ovo će biti  
8 dokazni predmet u spisu i on sam za sebe govori. Ja ću povući ovo pitanje i  
9 nastaviti.

10 P: Gospodine Deronjić, da li je na tom sastanku obavljen izbor Glavnog  
11 odbora SDS-a?

12 O: Da. Na tom sastanku je vršen izbor Glavnog odbora SDS-a.

13 P: Prije 12. jula 1991. godine, da li je već postojao Glavni odbor SDS-  
14 a?

15 O: Zaista ne znam. Ne mogu se sjetiti, ja nisam bio član i ne bih se  
16 upuštao. Pretpostavljam da jeste, ali ne mogu precizno odgovoriti. Mislim da  
17 jeste.

18 P: U redu. Da li ste Vi bili kandidat za Glavni odbor SDS-a u ovoj  
19 konkretnoj prilici?

20 O: Da, u ovoj prilici, da.

1 P: Jeste li bili kandidat iz birčanske regije?

2 O: Da, tačno.

3 P: Sjećate li se koliko ste glasova dobili?

4 O: Malo. Ha, ne sjećam se tačno broja. Mislim osam, ako sam... Ja se ne  
5 sjećam broja, ali sam vidio da sam ovde... znam da sam... nisam prošao, ali ovde sam  
6 vidio, u materijalu, da stoji osam glasova, čini mi se.

7 P: Tko je izabran iz birčanske regije u Glavni odbor SDS-a?

8 O: Ako tražite po sjećanju, ja bih mogao da se sjetim gospodina Zekića,  
9 gospodina Dukića. Nisam siguran da me sjećanje više upućuje ni na bilo koga.  
10 Možda gospodina Mijat... a... Mijatovića iz Zvornika. Ali, ovde, u ovom materijalu,  
11 postoji dokument. Ja zaista nisam obraćao pažnju je baš izabran ispred Birča.  
12 Moje sjećanje, znači, govori samo da je gospodin Zekić i Dukić sigurno su bili  
13 članovi Glavnog odbora, a pretpostavljam i Mijatović, ako se ja dobro sjećam.  
14 Možda nisam u pravu.

15 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih vam skrenuo pažnju na  
16 88. stranicu ovoga dokumenta.

17 P: Gospodine Deronjiću, imate li Vi pred sobom, negdje pred kraj ovoga  
18 dokumenta, rezultate za regiju Birča? Nema razloga pregledavati sve ako nemate.

19 O: Imam na... na... na monitoru rezultate.

20 P: Dobro. Možete li nam potvrditi da to stvarno jesu bili rezultati na  
21 ovoj sjednici? Ako ne, prešli bismo na sljedeće područje, gospodine Deronjiću.

22 O: Da, to je tačno. Gospodin Dukić i gospodin Zekić su izabrani za  
23 članove Glavnog odbora.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Sjećate li se je li i gospodin Krajišnik tom prilikom izabran u  
2 Glavni odbor?

3 O: Da, s... da, sjećam se, gospodin Krajišnik je na toj sjednici izabran u  
4 Glavni odbor.

5 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih vam skrenuo pažnju na  
6 92. i 93. stranicu ovoga dokumenta u njegovoj verziji na engleskom jeziku.  
7 Najprije, 92. stranica, označeni dio, kaže koji su ljudi izabrani, a na  
8 sljedećoj stranici imamo identitet ljudi koji su izabrani u Glavni odbor.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Harmon. Kao što sam  
10 rekao na početku ove sjednice, Vijeće će vršiti kontrolu nad ispitivanjem  
11 svjedoka možda čak dublje nego obično.

12 Ja bih Vam, gospodine, postavio jedno pitanje. Vi ste, naime, rekli da  
13 niste znali je li postojao ikakav Glavni odbor prije nego što ste Vi izabrani,  
14 je li tako?

15 SVEDOK: Pa, ne mogu u ovom trenutku, Vaša ekscelencijo, da se sjetim  
16 100%, a ne bih želio da dam pogrešan odgovor. Mislim da jeste postojao, nisam  
17 siguran u to.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zar nam niste rekli, samo prije par  
19 minuta, da je gospodin Zekić bio član Glavnoga odbora SDS-a koji je tek trebalo  
20 formirati?

21 SVEDOK: Ne sjećam da sam. Možda sam pogrešno rekao, a nemoguće da je bio  
22 predsjednik... da je bio član Glavnog odbora a... stranke koji treba formirati, već  
23 nakon formiranja je moguće da je bio član. Ja mislim da je bio član Glavnog  
24 odbora od dana otkad postoji Glavni odbor.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A Vi ste bili član...

2 SVEDOK: I ja sam -

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] ...Glavnog odbora?

4 SVEDOK: Ja sam bio član Glavnog odbora od 1993. godine, časni Sude.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Samo sam se pitao je li došlo možda  
6 do kontradikcije u vezi s tim.

7 Nastavite, molim.

8 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, dok je ovaj popis 45 ljudi  
9 koji su izabrani u Glavni odbor još uvijek pred vama, mi ćemo čuti svjedočenja o  
10 jednome broju ljudi u budućnosti. Ja bih vam skrenuo pažnju, časni Sude, na neka  
11 od tih imena, kako biste se s njima mogli upoznati prije nego što čujete ta  
12 svjedočenja. Broj 1, zatim broj 35 i 36, pod brojem 31, te brojevi 8 i 9. To su  
13 imena koja ćete čuti u svjedočenju gospodina Deronjića. Vjerojatno ćete čuti i  
14 neka druga, ali ja sam vam htio skrenuti pažnju na ova konkretna imena.

15 P: Sada bih se vratio malo unatrag u vremenu, gospodine Deronjiću. Htio  
16 bih da se vratimo na vrijeme održavanja sastanka otprilike u aprilu 1991., u  
17 Sarajevu, na kojem ste i Vi bili prisutni. Zna li o kojem sastanku govorim?

18 O: Da. Ja sam u svom intervjuu govorio o tom sastanku iz proljeća,  
19 znači, i rekao sam da pretpostavljam da je to april mjesec 1991. godine. Želite  
20 li da nastavim?

21 P: Recite, molim Vas, kakav je to sastanak bio, koja je bila tema toga  
22 sastanka i tko je na njemu bio prisutan?

23 O: To je bio sastanak Glavnog odbora, proširen sa ljudima iz opštinskih  
24 odbora, predsjednicima opštinskih odbora, i tu je prisustvovalo najviše  
25 rukovodstvo stranačko u tom periodu. Ja nisam mogao tačno da se sjetim datuma

26

27

28

29

30

1 tog sastanka, i danas nisam siguran a... precizno kada se taj sastanak  
2 od...održao, niti sam u mogućnosti da se sjetim tačno mjesta gdje smo taj  
3 sastanak održali. Ono što moje sjećanje govori je da smo te sastanke u Sarajevu,  
4 koje smo držali, a nekima sam prisustvovao, održavali ili u "Holiday Inn-u" i  
5 nekoliko puta, čini mi se, u vili "Srbijanka" koja se nalazi u naselju Ilidža u  
6 Sarajevu.

7 Sastanak je bio u...uobičajene e... sa uobičajenim temama, veoma č...čestim i  
8 prisutnim u to vrijeme u političkom životu Bosne i Hercegovine, a to su, znači,  
9 aktuelni politički događaji na prostoru Jugoslavije i njihove... njihovi uticaji  
10 na zbivanja u Bosni i Hercegovini, ako bih mogao slobodno, znači, da formulišem  
11 temu o kojoj smo raspravljali. Gospodin Karadžić je držao uvodno izlaganje, ja  
12 se ne sjećam sadržaja tog izlaganja, izuzev određenih dijelova koje sam rekao u  
13 svome intervjuu. A ne sjećam se da je neko drugi govorio na tom sastanku, i... a...  
14 zapamtio sam taj sastanak po tome što sam tada prvi put čuo jednu rečenicu koja  
15 mi je, ovako, bila a... predstavljala je jedan novi pravac u politici SDS-a, a  
16 tada je gospodin Karadžić rekao javno da je to o... situacija u Bosni i  
17 Hercegovini i u Jugoslaviji je takva da, ukoliko nema više federativne  
18 Jugoslavije, a nje očigledno nema - ne citiram, naravno, riječi već smisao  
19 njegove rečenice - onda je jedina mogućnost za Srbe u Bosni i Hercegovini  
20 stvaranje Velike Srbije. To je bio smisao te jedne njegove rečenice.

21 Ja sam je zapamtio i znam da sam je u nekoliko navrata, kao jednu  
22 političku frazu, i sam koristio u nekim nastupima na lokalnom nivou. Zato sam je  
23 zapamtio.

24 A u tom trenutku to nije za mene značilo ništa posebno, jer je poznato  
25 da u praksi političari ponekad kažu i neku prejaku izjavu koja služi da se  
26 politički protivnici a... ili uplaše ili iznenade tom, ovaj, formulacijom. Ali,  
27 kasniji događaji su potvrdili da a... i kada sam kasnije razmišljao o tom  
28 sastanku, došao sam do jednog zaključka da je u proljeće 1991. godine došlo do



1 zaokreta u političkom djelovanju Srpske demokratske stranke i napuštanju  
2 osnovnih programskih načela, prije svega političkih načela a... SDS-a, a osnovno  
3 načelo SDS-a prilikom njegovog formiranja je bilo očuvanje Federativne Republike  
4 Jugoslavije.

5 Nakon tog sastanka, ja sam imao priliku da budem u jednom užem društvu -

6 P: Dopustite mi da Vas prekinem, gospodine Deronjiću, pa ću Vam  
7 postaviti par pitanja u vezi s ovim. Najprije ste rekli da su bili predsjednici  
8 općinskih odbora SDS-a i njihovi zamjenici na toj Zajedničkoj skupštini. Možete  
9 li nam kazati imena tih ljudi za koje se sjećate da su bili prisutni na tome  
10 sastanku?

11 O: Ja znam da su na tim sjednicama prisustvovali uvijek svi pozvani,  
12 izuzev ako neko je bio zbog nečega spriječen da dođe. Ja ne mogu da se sjetim  
13 takvih detalja ko je bio prisutan. Nabrajao sam ljude za koje sam znao da su u  
14 tom periodu bili predsjednici opštinskih odbora, poput mene, gospodina Zekića,  
15 gospodina Dukića, gospodina Branu Grujića. To su ljudi iz susjednih opština koje  
16 sam poznavao. Pretpostavljam da su bili na tom sastanku. Ono što ja sigurno  
17 znam, to je da sam zapamtio neka lica koja su kasnije prisustvovala jednom  
18 neformalnom razgovoru, a to su gospoda Hrvaćanin, gospodin Ostojić, gospodin  
19 Zekić, ja sam bio na tom sastanku, tako da se tih ličnosti sjećam. Naravno, na  
20 tim sastancima su prisustvovali i najviši funkcioneri a... državni i... i, ovaj,  
21 uključujući, znači, članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine, gospoda Biljana  
22 Plavšić, Koljević - ne mogu sad da kažem 100% da su bili tu, ja se baš ne sjećam  
23 tih svih detalja - gospodin Krajišnik i a... koliko ja mogu da se sjetim, to su ti  
24 ljudi koji su učestvovali na... na tom sastanku.

25 P: Možete li nam nešto više reći o promjeni politike i kakav je Vaš  
26 dojam o važnosti te promjene?

1           O: Ja sam pred ovim časnim Sudom već rekao da moja razmišljanja o  
2 značaju tog trenutka su naknadna razmišljanja, kada sam se malo ozbiljnije bavio  
3 pitanjima šta se sve dogodilo u Bosni i Hercegovini, naravno, vezano i za moju  
4 sudbinu. Taj sastanak je, ono kako ja danas vidim te stvari, posledica raznih  
5 zbivanja u bivšoj Jugoslaviji, a meni se čini da je najdirektnije posledica u...  
6 o... promjene politike Srbije i Hrvatske prema Bosni i Hercegovini, jer u tom  
7 periodu je održan jedan sastanak, za koji danas znam da je bio i da je održan, a  
8 to je sastanak između... tajni sastanak između gospodina Miloševića i gospodina  
9 Tuđmana - to je bilo proljeće 1991. godine, koliko se ja sjećam - i da je tada,  
10 koliko danas znam, dogovorena i podjela Bosne i Hercegovine, u... u tom njihovom  
11 razgovoru. Ja taj sastanak posmatram u tom kontekstu.

12           On je, naravno, imao i druge kontekste političke. Prije svega, u  
13 ponašanju SDA i muslimanskog vodstva u Bosni i Hercegovini. Napominjem da je u  
14 proljeće 1991. godine SDA izašla javno sa konceptom samostalne Bosne i  
15 Hercegovine i da je to pretp... kao deklaraciju predložila republičkoj skupštini.  
16 Povod za taj sastanak je bila i ta deklaracija, jer se i o njoj razgovaralo.  
17 Zatim, poznati događaj u Hrvatskoj. U to vrijeme se, negdje, dešavaju one odluke  
18 a... srpskog naroda u Hrvatskoj, e... srpska autonomna Krajina, ovaj, donosi odluku,  
19 recimo, o pripajanju Srbiji tog područja, i to su sve bili krupni politički  
20 događaji, koliko ja mogu danas da se sjetim, bez mogućnosti da to malo, ovaj,  
21 bolje provjerim. Ali znam da je u tom kontekstu razgovarano. I kasnije, kad sam  
22 razmišljao o tome, mislim da je to period u kome došlo do određene promene u  
23 programu SDS-a.

24           A još bi' to povezao sa jednom /sic/ činjenicom. U proljeće 1991.

1 godine je desio se i onaj čuveni miting u Beogradu, opozicionih stranaka protiv  
2 Slobodana Miloševića, i poznat je epilog tog događaja.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dopustite mi da Vas prekinem na  
4 trenutak. Ovo su, izgleda, više komentari o političkim događajima a ne  
5 svjedočenja o činjenicama. Ja neću reći da je to potpuno irelevantno, ali malo  
6 je ipak previše.

7 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, vidjet ćete da je važno  
8 postaviti kontekst kako bi se razumjelo kasnije događaje, i zbog toga sam  
9 gospodinu Deronjiću dao donekle slobodu u smislu njegova odgovora. Ja ću  
10 nastaviti dalje.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite.

12 G. HARMON: [simultani prevod]

13 P: Gospodine Deronjiću, nakon toga sastanka gospodin Karadžić je iznio  
14 ta određena opažanja. Jeste li Vi tada imali prilike biti na jednom manjem  
15 *meetingu* i, ako jeste, možete li nam reći gdje se taj manji sastanak održavao i  
16 tko je sve na njemu bio?

17 O: Da. Ja sam bio u... na tom jednom manjem sastanku. To je bio susret -  
18 termin "sastanak" je... kod nas se koristi u toj /sic/ formalnom smislu - u jednom  
19 restoranu. Ja sam naveo, ovaj, da je to, po mom sjećanju, "Nacional", restoran  
20 jedan u Sarajevu. Sjećam se da smo sjedili gospodin Zekić i ja, gospodin  
21 Karadžić, Ostojić, gospođa Hrvaćanin u društvu, to su lica kojih se sjećam.  
22 Sjećam se da smo... da je gospodin Karadžić nastavio -

23 P: Dopustite mi da Vas prekinem samo na trenutak, zato što je važno da  
24 suci shvate tko su ti ljudi. Kada kažete "gospodin Ostojić", mislite li na  
25 Velibora Ostojića?

26 O: Da, to je tačno. Mislim na gospodina Velibora Ostojića. On je u tom

1 periodu, koliko ja znam, bio potpredsjednik stranke.

2 P: Dobro. A na kojim je on još drugim položajima bio nakon toga? Recite  
3 nam ako znate.

4 O: Nakon toga bio je jedno vrijeme predsjednik Izvršnog odbora SDS-a, a  
5 kasnije u jednom periodu je bio i ministar informisanja u Vladi Republike  
6 Srpske. I potpredsjednik vlade.

7 P: Kažete "Goran Zekić". Možete li sucima ukratko kazati na kojim je sve  
8 on funkcijama bio?

9 O: Čini mi se da smo ih nabrajali. Predsjednik Opštinskog odbora SDS-a,  
10 poslanik u... u o...ovoj Zajedničkoj, a kasnije i u Skupštini Republike Srpske, član  
11 Glavnog odbora SDS-a. Mislim da je obavljao i neku funkciju u zakonodavnoj  
12 komisiji u Skupštini, ne znam tačno. Ja sam rekao "predsjednik zakonodavne  
13 komisije", čini mi se da mi je on to tako rekao. Nisam nikad vidio papire oko  
14 toga.

15 P: A spomenuli ste i Slobodanku Hrvaćanin. Na kojim je ona, po Vašem  
16 znanju, položajima sve bila?

17 O: Bila je član Glavnog odbora i bila je predsjednik opštinskog odbora u  
18 Zenici... Opštinskog odbora SDS-a u Zenici. Malo znam o njoj jer je ka... u kasnijem  
19 periodu je više nisam viđao u redovima SDS-a. U tim početnim aktivnostima je  
20 bila poznata ličnost.

21 P: Recite sucima, onda, što se dogodilo na tom susretu u restoranu.

22 O: Pa, kratko smo nastavili... o...odnosno, gospodin Karadžić je nastavio

1 razgovor na a... o... u vezi sa političkim zbivanjima. Pomenio je tad i jednu  
2 rečenicu d... u diskusiji, koja je meni izgledala važna - ja sam je zapamtio - da  
3 je dogovoreno da će se Bosna podijeliti. To je otprilike bila suština te njegove  
4 rečenice. I dodao je jedan komentar: ko se plaši da u tome učestvuje ne treba u  
5 tome da učestvuje. To je bio komentar. Znam da je raspravljao sa gospođom  
6 Hrvćanin oko nekih detalja vezanih za položaj Srba u Bos... u Zenici. Ne sjećam  
7 se svih detalja, a... to je zaista bilo veoma davno. Ovo što sam zapamtio, to... to  
8 tvrdim da je tačno.

9 P: Po Vašem mišljenju, gospodine Deronjiću, jesu li ti komentari bili  
10 značajni?

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dopustite da prekinem. Vidim da je  
12 Obrana pomalo nervozna zbog razloga kojega ja ne vidim.

13 G. STEWART: [simultani prevod] Da, časni Sude. Mi smo zapravo  
14 postavljali pitanje sebi, ali postavljamo pitanje direktno i Vama. Naime, što  
15 svjedok ima pred sobom? On ima čitavu fasciklu s papirima na kojima nešto piše.  
16 Pitamo se što je to.

17 G. HARMON: [simultani prevod] To je prethodni dokument. Naime, zapisnik  
18 sa sjednice srpske skupštine.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja ne vidim ništa zato što ispred toga  
20 stoji monitor. Tko bolje vidi, to je drugo pitanje. Ali, da bismo izbjegli  
21 zbrku, molim Vas, zatvorite taj dokument koji je pred Vama. Ako je to dokazni  
22 predmet, onda ga treba vratiti Tajništvu.

23 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Naime, nema ništa  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30

1 ružno u tome, ali jednostavno smo htjeli provjeriti. Mi bismo htjeli samo pitati  
2 i zatražiti, zato što svjedok je donio fasciklu sa sobom koja je zatvorena, ali  
3 mi želimo da on pred sobom ima samo, osim ako se drugačije ne naloži, konkretni  
4 dokument u vezi s kojim mu se postavljaju pitanja i za koji se traži da ga  
5 pogleda.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislím da će strane u postupku paziti na  
7 to zato što ja to ne vidim. Ali, eto, dobili ste upute da nemate nikakve  
8 dokumente pred sobom. Ja sam, naravno, pratio pogled svjedoka i vidio sam da on  
9 nije ništa čitao.

10 G. HARMON: [simultani prevod] Za zapisnik, časni Sude, da bude jasno,  
11 ono što je bilo pred gospodinom Deronjićem bio je prethodni dokazni predmet.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Mislím da ga je uzela sudska  
13 poslužiteljica i dala tajnici. I sada vidim svojim očima da je to stvarno  
14 prethodni dokazni predmet.

15 Izvolite, nastavite.

16 G. HARMON: [simultani prevod]

17 P: Dakle, gospodine Deronjiću, koliko je bio značaj primjedbi gospodina  
18 Karadžića na tom malom sastanku u restoranu?

19 O: Pa, ja danas mogu sa sigurnošću t... da tvrdim da je to bila... bio  
20 period u kome je stranka zauzimala jednu drugu poziciju. Tada, u tom trenutku,  
21 naravno da se komentarisala ta... ta situacija, ali ja sam shvatio da je gospodin  
22 Karadžić ovo oko podjele Bosne rekao ipak u prilično konspirativnoj mjeri i  
23 nisam to mnogo komentarisao na lokalnom nivou. To je bilo jedno moje zapažanje,  
24 da je ta rečenica nešto novo u političkoj praksi SDS-a. Ali, moja prava

1 saznanja o tim događajima, kažem, ipak datiraju iz kasnijeg vremena, kada sam to  
2 možda malo više analizirao i donosio određene zaključke o tome.

3 P: Je li vizija, tj. ideja o podjeli Bosne bila obuhvaćena programom  
4 Srpske demokratske stranke u to vrijeme?

5 O: Ne. SDS je bio na politici očuvanja Jugoslavije u obliku u kome je  
6 ona postojala kao federativna zajednica republika. I, zvanično, taj koncept je  
7 važio sve do jeseni 1991. godine, kada je javno formirana Republika Srpska, što  
8 je, bar a... formalno, značilo napuštanje programa SDS-a o cjelovitosti Bosne i  
9 cjelovitosti Jugoslavije, kao zajedničke države.

10 P: Gospodine Deronjiću, nakon tih sastanaka u aprilu 1991., jeste li  
11 dobili upute za pripremu zemljopisnih karata sa prikazom etničkog, odnosno  
12 nacionalnog sastava Vaše općine?

13 O: Da. U jednom periodu 1991. godine dobili smo stranački nalog da  
14 pripremimo... nalog, znači, od rukovodstva stranke da pripremimo karte s...svojih  
15 opština, sa što je moguće preciznijim prikazom etničkog sastava na teritoriji  
16 opštine.

17 P: Kada kažete "etničkog sastava u općini", što to zapravo znači?

18 O: Pa, potrebno je bilo, prema uputstvima, o... b...bojom označiti a...  
19 naselja i njihov etnički sastav. Mi smo sela ili gradsko naselje koje je  
20 naseljeno srpskom populacijom farbali plavom bojom, a ono koje je bilo naseljeno  
21 Muslimanima zelenom bojom. A Hrvati u Bratuncu ne predstavljaju... mislim da ih je  
22 bilo pet-šest, tako da nismo to, ovaj, uzimali u obzir.

1 P: Jeste li vi i napravili te karte?

2 O: Da, napravili smo jednu tu kartu opštine Bratunac, i predali smo je  
3 u... u... republičkom stranačkom vrhu.

4 P: Sjećate li se kome je poslana ta karta? Kada kažete "republičkom  
5 stranačkom vrhu", kome je to točno išlo?

6 O: To je moralo doći na ruke m... predsjednika ili predsjedništva stranke.  
7 Ja formalno zaista ne znam kako je tada postojalo... funkcionisalo rukovodstvo  
8 stranke, a postojale su tehničke ekipe u samoj stranci koje su taj posao  
9 tehnički odrađivale. Pošalju nam nalog, a mi, preko tih tehničkih ekipa,  
10 sekretarijata stranke, vratimo ono što smo uradili, i to dođe na ruke  
11 rukovodstvu SDS-a.

12 P: Zna li -

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, molim Vas, pogledajte  
14 na sat. Imamo još jednu minutu do 13.45h.

15 G. HARMON: [simultani prevod] Samo još jedno pitanje.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite.

17 G. HARMON: [simultani prevod]

18 P: Zna li zašto su, gospodine Deronjiću, priređivane te karte?

19 O: M...moj zaključak je takođe formiran kasnije, a tiče se osnivanja  
20 srpskih autonomnih oblasti u Bosni i Hercegovini, jer je u narednom periodu o...  
21 jedna od glavnih aktivnosti SDS-a bilo formiranje srpskih autonomnih oblasti. Za  
22 formiranje tih oblasti su vjerovatno - ja ne znam tačno - ali, vjerovatno su  
23 korištene i te karte. A korištena su i zakonska i ustavna rešenja u Bosni i  
24 Hercegovini, kao forma udruživanja opština sa nekim zajedničkim namjerama. A

25

26

27

28

29

30



1 kasnije su te opštine verifikovane kao o... sastavni dio republike... te regije  
2 verifikovane na jednoj skupštini u oktobru kao sastavni dio teritorije Republike  
3 Srpske, i onda je bilo potpuno jasno da su i formirane sa tom namjerom.

4 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, ja sam za sada završio.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Harmon.

6 Gospodine Deronjiću, sada je vrijeme da prekinemo s radom za danas. Ja  
7 ću zamoliti pripadnike službe sigurnosti da Vas najprije izvedu iz sudnice.

8 Nastavljamo sutra ujutro u 9.00h, ovo je vama na informaciju, u ovoj  
9 istoj sudnici.

10 [Svedok se povlači]

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavljamo, dakle, sutra u 9.00h.  
12 Pretpostavljam da nema ništa hitno što bismo sada trebali raspravljati. Vidim  
13 samo odrično kimanje glavom. Dakle, nastavljamo sutra u 9.00h.

14 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

15 ... Sednica završena u 13.47h.

16 Nastavak zakazan za petak,

17 13.02.2004. u 9.00h.